

Fótbóltskappingin hjá fiskimonnum

Vit hava myndir frá fótbóltskappingini í Klaksvík

Ættarsøga av Dunganum í Syðrugøtu

Hugtakandi lýsing av gamlari bygdarmentan

Síða 9

Frá landsfundium:

Heilsuvandar hjá fiskimonnum

Frásøgn frá famløguni hjá Onnu Mariu og Pál

Síða 7

Vit selja DAEWOO bátamotorar
frá 70 hk til 1.000 hk

Umboð: Thorleif Samuelsen
Undir Gráasteini 68 · Tórshavn
Tlf: 31 77 13 · Fartlf: 28 31 38
E-mail: thorsam@post.olivant.fo

Fiskimenn fríkendir fyri at hava oytt fiskastovnarnar

Fiskifrøðingar siga nú, at tað vóru náttúruviðurskipti, sum fekk fiskin at hvørva í 90-unum

Síða 8

Fiskifrøðingar hjá ICES stuðla fiskidagaskipanini

Síða 14

Meðan fiskidagaskipanin verður mótarbeidd av leiðandi føroyskum fiskifrøðingum, fær hon nú blátt stempul frá ICES

Síða 16 & 23

Heilsan frá Teddy Kollek

Vit hava frætt frá 92 ára gamla Teddy Kollek og frá varastjóranum í UNICEF, Karin Sham Poo

www.faroeyard.fo

Tel: 471116

Fartel: 216270

poul@kjolbro.com

24/7 tænasta

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyri KÄRCHER trykspularum til idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Fiskimannaumboðanin í tinginum mestsum burtur

Løgtingsvalið í 2002 merkti ein øking í fiskivinnuumboðanini í tinginum. Umframt teir gomlu veteranarnar Henrik Old og Heini O. Heinesen vórðu valdir Niklái Petersen og Torbjørn Jacobsen, sum báðir kunnu sigast at umboða fiskivinnuna.

Tað sigur seg eisini sjálvt, at hetta hevur sín týðning. Fiskivinnan er

eitt øki, sum er nógv meira torskilt enn tey flestu ímynda sær. Ein skal nærmast hava tað í blóðinum fyri rættiliga at kunna viðgera hesi mál.

Men við hetta valið eru nærur eingir fiskimenn eftir. Henrik, Heini og Niklái vórðu ikki afturvaldir, og so er bert Torbjørn eftir. Og Jørgen eisini. Tað man neyvan vera nakað valt ting, har fiski-

menn eru so illa umboðaðir.

Hetta má sigast at vera eitt rættiligt afturstig fyri viðgerðina av fiskivinnu og -mannamálum í tinginum at her koma at mangla fólk, sum hava fiskivinnu sum serøki. Hetta er ikki minst galdandi fyri vinnunevndina, har tann veruliga viðgerðin fer fram.

Tað kann tó bætast um

hetta við setan av komandi landsstýri. Kemur tjóðveldisflokkurin í landsstýri og Karsten Hansen heldur áfram, har hann slepti, so kemur Heini O. Heinesen á ting.

Í skrivandi stund hevur Jóannes Eidesgaard møguleika at gerast lögmaður. Hendir hetta, so er Henrik Old aftur í tinginum.

Seinast javnaðarflokkurin var í landsstýrinum

var Andreas Petersen landsstýrismaður. Tekur hann eisini við, har hann slepti, er Dan Petersen næsti maður at taka tingsæti. Sigast kann, at Dan er meira enn hinir ein "vanligur" fiskimaður. Hann hevur verið til skips í yngri árum, og síðan valið í 2002 hevur hann sigt við ísfiskatrolara á dekkinum. So hann kennir persónliga umstøðurnar hjá fiskimonnum, og hann veit eisini hvussu teir hugsa og halda. Tað skal eisini sigast, at hann var ein tann ídnasti talsmaðurin í javnaðarflokkinum fyri skattaskipanini hjá sjófólki.

Uttan at leggja okkum út í nakað, so kunnu vit bert mæla til, at í teirri komandi politisku telvingini verður eisini hugsað um, at fiskivinna og ikki minst fiskimenn eisini kunnu fáa sína umboðan á tingi.

So nú fáa vit at síggja.

Heini O. Heinesen

Henrik Old.

Dan Reinert Petersen.

Bátæigarar!

Nú Norðhavsfiskiskapurin byrjar, bjóða vit munandi avslattur.

Bara fyri at nevna burtur úr rúgvuni:

línuhúkar
teymar
línur við og uttan svælar
golv. vøp
uppstandarar
bøyr
bøystengur
stampar
hakar

goggarar
knívar
lodd
svælar
nylon
beltuhúkar, skeluhúkar, pilkar
tráður
snellur við tráðu
byrsur og patrónir

togverk
oljuklæði
ketladraktir
termodraktir
flótadraktir
handskar
gummistívlar
bjærgingarvestar
eldslökkjappar

... ja, tað er næstan ikki tað ting

AGN

Slid
Makrel
Hegguslökk
Gággu

Tíðindaskriv frá Norðoya Kunningarstovu:

Pól Skarðenni framsýning

Listamaðurin Pól Skarðenni lat upp málningaframsýning í Norðoya Kunningarstovu leygardagin 24. januar.

Á skránni eru oljumálningar frá føroyskum umhvøvi og náttúru, eisini eru tríggar abstraktar myndir við á framsýningini.

Pól, sum er føddur í Klaksvík í 1962, byrjaði av álvara at mála í 1979. Hann hevur búð fleiri ár uttanlands, men í 1992 flutti hann aftur til Klaksvíkar og byrjaði í egnum atelieri og hevur eisini sýnisglugga.

Teir seinastu 9 mánaðirnar hevur hann arbeitt sum listamálari burturav.

Framsýningin lat upp leygardagin 24. januar kl. 13.00 og var opin til kl. 17.00.

Annars verður opið soleiðis: Mánadag-fríggjadag: frá kl. 10.00-12.00 og frá kl. 13.00-16.00

Framsýningin heldur fram til 20. februar.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

Fiskivinnugransking søkir samskipara

Fiskimálaráðið tók í 2001 avgerð um at skipa granskingarjáttanina, *Fiskivinnuroyndir*, í greiðari karm. Samstundis varð avgerð tikin um at kanna á hvørjum økjum og hvussu *fiskivinnugransking* kundi verða ment í Føroyum. Verandi samskipari fer í annað starv og verður starvið tí leyst at søkja.

Arbeiðið sum samskipari er sera avbjóðandi og fjøltáttað:

- Arbeiðið fevir um at samskipa arbeiði í Fiskivinnuroyndum. Tað snýr seg um at skipa málsviðgerðina av umsóknum, taka stig til tiltøk, sum birta undir granskingar og menningarvirksemi og miðling av úrslitum.
- Arbeiðið fevnir eisini um at samskipa granskingarvirksemið, sum verða játtað av játtanini til granskingarætlanir. Í lötuni er hetta skipað í kjarnar: ein fyrri reiðskaps /fiskitøkni, ein fyrri lívtøkni og ein fyrri framleiðslutøkni.
- Somuleiðis skal samskiparin taka stig til samstarv í Føroyum og uttanlands, sum kann styrkja gransking og menning innan fiskivinnusektorin í síni heild.

Arbeiðið verður stýrt av einum stýrisbólki við umboðum frá Fiskimálaráðnum, Fiskirannsóknarstovuni, Heilsufrøðiligu Starvsstovuni, Menningarstovuni, Ráfiskakeyparafelagnum og Ráfiskaseljarafelagnum.

Vit vænta av tær :

- At tú kanst arbeiða sjálvstøðugt og miðvíst.
- At tú hevur neyðugan og viðkomandi akademiskan førleika
- At tú hevur fyrisitingarligar royndir.

Arbeiðið sum samskipari verður sett fyrri eitt 3 ára skeið. Tann, sum verður settur, skal tola broytingar í starvsinnihaldi og -formi, serliga við atliti til tann skipanarlaga form, fiskivinnugranskingin kemur at taka framvir.

Løn og setanarviðurskifti sambært sáttmála millum avvarðandi fakfelag og Fíggjarmálaráðið.

Umsóknarfreistin er 20. februar 2004.

Eru spurningar, ber til at venda sær til Hjaltu í Jákupstovu tel 353900 ella hjaltij@frs.fo

Umsóknir við avritum av viðkomandi próvskjølum, arbeiðsroyndum (CV) skal sendast til:

Stýrisbólkin fyrri Samskiparan í Fiskivinnugransking

Att: Hjalti í Jákupstovu
Fiskirannsóknarstovan
boks 3051
FO 110 Tórshavn

Happadráttar- seðlarnir kosta:

1/1 seðil..... 200,-
1/2 seðil..... 100,-
1/4 seðil..... 50,-

**So nógvir eru
vinningarnir:**

1 x	250.000,- kr.
1 x	75.000,- kr.
2 x	60.000,- kr.
3 x	30.000,- kr.
4 x	25.000,- kr.
5 x	15.000,- kr.
17 x	10.000,- kr.
32 x	5.000,- kr.
47 x	3.000,- kr.
117 x	2.000,- kr.
288 x	1.000,- kr.
484 x	500,- kr.
Eykav.	15.000,- kr.
1002 vinningar =	
1.960.000 kr.	

Sølan til fyrra hálvár 2004 er byrjað.

70% av söluvirðinum fer til vinningar. Ongastaðni í ríkinum verður latið so nógv útaftur í vinningum.

Fyrsti dráttur verður 16. februar, annar dráttur 19. apríl og triðji dráttur verður 01. juni 2004.

Keypir tú seðilin áðrenn 05. februar 2004, er seðilin við í øllum dráttunum.

Av ágóðanum fer 1/3 til ÍSF, og 2/3 verða settir í grunn ætlaður brekaðum.

Her fært tú happadráttarseðlarnar:

Jógvan Nybo
750 Viðareidi
Tel 45 10 93

Jana K. Mikkelsen
513 Syðrugøta
Tel 44 10 13

Hansa A. Hansen
440 Haldórvík
Tel 42 33 79

Arngerð Davidsen
380 Sørvágur
Tel 33 31 61

Magna Kjærbaek
900 Vágur
Tel 37 34 02

Jonna Johannessen
740 Hvannasund
Tel 452013 / 752013

Marius Skaale
Mýravegur
620 Runavík
Tel 44 73 29

Gunn Joensen
350 Vestmanna
Tel 42 44 60

Helga Lauritsen
388 Mykines
Tel 33 29 31

Ebba Thomsen
850 Hvalba
Tel 37 51 41

Anna Norðoy
við Trøllagil 3
700 Klaksvík
Tel 45 76 68

Jóhanna Heinesen
480 Skála
Tel 44 10 51

Hjørleiv Poulsen
280 Hestur
Tel 32 80 39

Bjarni Dalsgaard
220 Skálavík
Tel 36 12 41

Óluva D. Persson
Aargeil 21
100 Tórshavn
Tel 31 47 91

Anna J. Ellingsgaard
470 Eiði
Tel 42 31 02

Miriann Dam
Lygnnes
410 Kollafjørður
Tel 42 10 61

Inga Joensen
360 Sandavágur
Tel 333039 / 333839

Ketty Andreassen
Øravíkarlið
800 Tvøroyri
Tel 37 12 08

Reyði Krossur Føroya
Bryggibakki 10
100 Tórshavn
Tel 31 96 30

Rasmus N. Hansen
520 Leirvík
Tel 44 30 01

Marianna Ellefsen
370 Miðvágur
Tel 33 31 64

FF-blaðið
www.fiskimannafelag.fo

**Hin føroyski
HAPPADRÁTTURIN**

Tíðindaskriv frá Tórshavnar Skipasmiðju:
Sáttmáli um nýbygning skrivaður

P/F Tórshavnar Skipasmiðja og Sp/f Hansa Maria á Toftum hava í dag skrivað undir sáttmála um bygging av nýggjum trolara til landleiðina. Sáttmálin er treytaður av at fígging og veiðuloyvi fáast til vega. Trolarin er 19 metrar langur og 5,75 metrar breiður. Hann fær ein 490 HK motor og lastar 550 kassar.

Fyri at verða kappingarfør í prisi verður skrokkurin smíðaður í Pólandi, meðan restin av arbeiðinum verður gjørt í Havn. Trolarin skal eftir ætlan latast reiðarínum á flaggdegnum 2005.

Skipasmiðjan fegnast um, aftur at fáa ein nýbygning at gera, soleiðis at førleikin hjá monnunum at smíða og útgera skip verður varðveittur her á landi.

Tekning av trolaranum er at síggja á heimasíðuni hjá Skipasmiðjuni: www.faroeyard.fo

Tíðindaskriv frá Pál Weihe, yvirlækna:
Heilsu- og trivnaðarkanning

Havnar Arbeiðskvinnufelag og Deildin fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu í Sjúkrahúsverkinum eru farin undir eina kanning av, hvussu limir felagsins hava tað á arbeiðsplássinum við serligum atlit til sálarliga arbeiðsumhvørvið. Fyri at kunna samanbera úrslitini við onnur, verður brúkt eitt spurnarblað, sum danska Arbeiðsmiljøinstituttíð hevur gjørt og nýtt á nógvum arbeiðsplássum.

Spurt verður um heilsustøðuna og um trivnaðin. Spurt verður eisini um krøv, ávirkan og møguleikar í arbeiðinum

Havnar Arbeiðskvinnufelag sendi fyrst í desember 811 spurnarbløð út til limirnar. Svaraðu spurnarbløðini skuldu navnleys sendast Deildini fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu til viðgerðar.

Higartil hava umleið 250 svarað. Hetta er ov fá til at kanningin kann gerast eftirfarandi, men møguleiki er enn at senda inn allan januar mánaða.

Nýggjársendingin / Hermann

Lesi við stórum áhuga Sosialin 8. januar 2003, har Hermann Oskarsson sigur sína hugsan um sendingina um kappingarføri. Henda sending var send nýggjársdag og endursend eftirfylgjandi leygardag.

**Meinhard Jacobsen
stjóri, Føroya Fiskavirking**

Hermann framførir, at undirritaði hevur ynski um alt ringt fyri egið starvsfólk. Hetta er ein beinleiðis skeiv og løgin niðurstøða.

Undirritaði ynskir alt tað besta fyri starvsfólkið og felagið í framtíðini. Í 2004 fara vit at gera alt, ið stendur í okkara makt, fyri at starvsfólkið hevur støðugt og gott arbeiði, og at úrtøkan verður so góð fyri allar partar sum gjørligt.

Í sendingini varð framført, at kostnaðarstøðið í Føroyum er so høgt í løtuni, at torført er at kappast í útflutningsvinnuni.

Sendingin segði ikki, at lønirnar skulu lækka. Heldur ikki segði hon, at lønarmunurin skuldi dragna. Tað, sum sendingin segði, var, at lok má leggjast á lønarvøksturin fyri alt samfelagið – bæði alment og privat. Sendingin legði upp til skatta- og avgjaldslætta.

Fyri lønmóttakaran er reallønin (tað, ið arbeiðstakarin hevur eftir), ið hevur mest at siga.

Fyri lønmóttakaran er tað líkamikið, um reallønin veksur við bruttolønarvøkstri ella við skatta- og avgjaldslætta.

Fyri útflutningsvinnuna

er tað ikki líkamikið. Har er tað ein spurningur um lív ella deyð.

Nýliga var ein kanning almannakunngjørd av Rassmussen og Weihe, ið vísir ta óhugnaligu mynd, at vit hava Europamet í skattatrýsti. Her má verða rúm fyri at gera broytingar.

Um kappingarførið verður tapt, fer hetta at føra til, at tey vanligu arbeiðsplássini í útflutningsvinnuni verða niðurløgd, og fólkin og undirveitarar til hesa vinnu mugu leita sær eftir onkrum øðrum at gera.

Hevur Hermann nakað uppskot um, hvat ið hesi skulu gera; talan verður helst um 2-3.000 fólk.

Útflutningsvinnan og tey, ið varða av, halda, at hetta eru álvarsmál, men so tykist ikki at vera hjá teimum, ið hava skil fyri búskapi.

Hjá Hermann og búskaparráðnum tykist hugburðurin at vera, at um vit gera okkurt, so er í lagi. Um talan er um at skapa virðir til landið ella at oyðsla virðir burtur, er líka mikið. Alt fyri at halda eitt høgt BTÚ, kosta hvat tað kosta vil. T.d. hevði nógvur kavi verði kærkomin komandi árin, hetta tí at kavagraving hjálpir væl til at økja um BTÚ.

Undirritaði hevur ikki lisið búskap og hevur stórar trupulleikar at fylgja við, men veit av egnum royndum og við at lesa um aðrar, at verður ikki livað eftir førimuni, so kann ganga galið. Men hetta er helst ein stór misskiljing, ella?

Undirritaði hevur sum stjóri á eini tí størstu fyrirkuni í landinum ábyrgdina av, at fyrirkonan gongur væl, og at starvsfólkini hava tað gott, og henda ábyrgd verður tikin í størsta álvara.

Tvey evni viðvíkjandi búskaparráðnum vóru nevnd av undirritaða:

Virðingin fyri flakavinnuni frá ráðgevarans síðu, helst sæð av glæsligu skrivstovuni hjá Hermann í Alberthall á Argjum.

"Gev flakavinnuni 20 kr. oman á tímalønina, so halda vit lív í lortinum í eini 5 ár afturat" Hermann Oskarsson, Freginir okt. 2003.

Hitt evnið er, at búskaparráðið tykist siga, at um vinnan ikki klárar at kappast við tað almenna, so má vinnan gevast.

Greinin í sosialinum tykist geva greitt svar upp á henda spurning, við tað at Hermann sigur, at um flakavinnan ikki klárar at kappast við t.d. SEV og Føroya Tele, so kann

flakavinnan bert pakka saman. At kappast við SEV og Føroya Tele verður torført. Hetta eru tvær almennar fyrirkonar, ið neyvan høvdu klárað kappingina á altjóða marknaðinum.

Undirritaði helt, at búskaparráðið hevði sum høvuðsuppgávu at vísa á gongdar leiðir til at stýra búskapinum við skynsemi. Men høvuðsboðskapurin sær út til at vera: Ger einki, so kemur helst ein líkavekt í onkra staðni.

Ein generellur lønarsteðgur hevði børt um kappingarførið hjá útflutningsvinnuni. Hinvegin hevði kappingarførið versnað hjá umsiting og heimavinnu og høvdu hesi verið noydd út í eina tiltrongda effektivisering.

Undirritaði heldur, at um froyingar vilja liva væl í Føroyum, er hetta einasta gongda leið úr verandi støðu.

Tá ið tosið fellir inn á búskaparráðið og ráðgeving tess, samanborið við tann veruleika, ið sæst frá skrivstovuni á Fiskavirking, so kann hetta fyri okkum samanberast við støðuna, ið rúmdarætlanin til planetina Mars hjá Bretum er komin í: "Earth is calling Beagle".

Vónandi fæst samband!

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir, koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir og akslar

Og so hava vit tey vælumtókta "TYFOON" dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar
FO-530 Fuglafførður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

AGN

sild kúfiskur makrelur høguslokkur

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR · telefon: 447720 ella 448095 · fax: 448744

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

TOLL- OG SKATTSTOVA FØROYA

Stýrið

Um skyldu at geva upp skattskylduga inntøku fyri 2003

Øll, sum skulu verða sett í skatt, skulu geva upp skattskyldugu inntøku sína, áðrenn freistirnar niðanfyri eru úti.

Til persónligar skattgjaldarar

Sjálvuppgávan av inntøkuni og inntøku av kapitalvinningi í 2003 hjá persónligum skattgjaldarum, ið ikki hava roknskaparskyldu, skal vera innlatin til Toll- og Skattstovu Føroya í seinasta lagi mánadagin 15. mars 2004.

Um hálvan februar sendir Toll- og Skattstova Føroya sjálvuppgávur út. Øll, sum móttaka eina sjálvuppgávu, skulu senda hana innaftur.

Teir persónar, Toll- og Skattstova Føroya metir seg at hava rættar upplýsingar um í fyribilsskattaskránni, fáa tó eina skattauppgerð, ið er eitt blátt skjal. Hesi fáa onga sjálvuppgávu sendandi.

Eru upplýsingarnar á skattauppgerðini ikki rættar, skal sjálvuppgáva sendast inn. Sjálvuppgávan fæst á økisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovu Føroya kring landið. Eisini er hon í bóklinginum 'Skatturin 2003' ið varð sendur út til øll húski í desember 2003

Framskundað skattauppgerð

Tey, ið ikki hava annan frádrátt enn eftirlønargjald, og ikki hava B-inntøku, kunnu fáa framskundaða skattauppgerð, um tey innan 1. februar 2004 lata sjálvuppgávu inn til Toll og Skattstovuna. Á hesi sjálvuppgávu skal bert gjaldið til eftirløn í 2003 verða upplýst og skjalprógv skal viðleggjast.

Verða aðrar upplýsingar skrivaðar á sjálvuppgávuna, sum t.d. B-inntøkur og/ella aðrir frádráttir, verður hon at meta sum vanlig sjálvuppgáva, og vil tað siga, at skattauppgerðin kann ikki roknast við at verða gjørd fyrr enn í fyrsta lagi í mars mánaða.

Ognaruppgerð

Í ár fáa øll eina ognaruppgerð sendandi. Bert tey, sum hava broytingar í ogn og skuld í mun til 31. desember 2002, skulu lata hana innaftur.

Til feløg v.m.

Sjálvuppgávur, roknskapir og inntøkur av kapitalvinningi viðvíkjandi árinum 2003 hjá deyðsbúgvum, feløgum, felagsskapum v.m. við roknskaparskyldu skulu vera Økisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovuni í hendi í seinasta lagi:

1. juni 2004,

um roknskaparskeið teirra endar í ella fellur saman við álmanakkaárinum 2003

Umsókn um longda freist

Freistin verður bert longd um serlig orsök er til tess, t.d. sjúka. Skrivlig umsókn skal sendast Toll- og Skattstovuni. Freistin verður givin eftir nærri avtalu í styttri tíðarskeið í senn, men kann tó ikki verða givin longur enn til 15. august 2004.

Tá biðið verður um longda freist, skal hetta vera gjørt fyri hvørt felag sær og harafturat verður kravt at:

- umsóknin er send áðrenn 1. juni 2004
- sjálvuppgávur og roknskapir fyri eldri ár eru innkomin.

Til privat vinnurekandi

Sjálvuppgávur, roknskapir, ognaruppgerðir og inntøkur av kapitalvinningi viðvíkjandi árinum 2003 hjá privatum vinnurekandi við roknskaparskyldu skulu vera Økisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovu Føroya í hendi sum tilskilað niðanfyri:

Føðingardagur:	Seinasti innlatingardagur:
1/1 - 28/2	1. apríl 2004
1/3 - 30/4	1. mai 2004
1/5 - 30/6	1. juni 2004
1/7 - 31/8	1. juli 2004
1/9 - 31/12	15. august 2004

Um báðir hjúnaflagarnir hava skyldu at føra roknskap, kunnu báðir lata inn sambart tí freist, sum er galdandi fyri tann hjúnaflagan, sum hevur tann seinna føðingardagin.

Umsókn um longda freist

Freistin verður bert longd um serlig orsök er til tess, t.d. sjúka. Skrivlig umsókn skal sendast Toll- og Skattstovuni. Freistin verður givin eftir nærri avtalu í styttri tíðarskeið í senn, men kann tó ikki verða givin longur enn til 15. august 2004.

Tá biðið verður um longda freist, skal hetta vera gjørt fyri hvørt felag sær og harafturat verður kravt at:

- umsóknin er send, áðrenn nevndu innlatingarfreistir eru farnar
- sjálvuppgávur, roknskapir og ognaruppgerðir fyri eldri ár eru innkomin

Kapitalvinningssjálvuppgáva

Saman við vanligu sjálvuppgávuni verður ein kapitalvinningssjálvuppgáva eisini send øllum. Sí nærri frágreiðing í bóklinginum 'Skatturin 2003'.

Kapitalvinningssjálvuppgávan skal latast innaftur við somu freistum, sum eru galdandi fyri innlating av vanligu sjálvuppgávuni.

Persónar skulu ikki lata kapitalvinningssjálvuppgávu inn, um teir bert hava rentuinntøku frá føroyskum peningastovni ella postgiro har skatturin er goldin.

Sjálvuppgávur, ognaruppgerðir og roknskapir eru roknað fyri at vera innlatin rættstundis, tá ið tær/teir í seinasta lagi eru fingin Toll- og Skattstovu Føroya ella eru latin í postin í seinasta lagi omanfyri nevnda innlatingardag. Fellur seinasti innlatingardagurin á ein leygardag, sunnudag ella halgidag, verður seinasti innlatingardagur fyrsta eftirfylgjandi gerandisdag.

Um fullfíggið sjálvuppgáva ikki er latin inn rættstundis, eins og frammanfyri er ásett, hevur Toll- og Skattstova Føroya heimild at meta inntøkuna og harafturat at áleggja sekt.

TOLL- OG SKATTSTOVA FØROYA

Stýrið

Fyribilsskráseting 2004

Fyri at fyribilsskatturin kann verða rætt roknaður, mugu tær upplýsingar, ið Toll- og Skattstova Føroya hevur skrásett um B-inntøkur og frádráttir, vera rættar.

B-inntøkur

Skatturin í 2004 verður roknaður út frá upplýsingunum um B-inntøku á sjálvuppgávuni 2002.

Um ein B-inntøka er broytt í 2003, verða broytingarnar tiknar við í fyribilsskattaskránni 2004.

Upplýsingar um B-inntøkur eru upplýstar á kontoavritinum, sum bleiv sent út fyrst í januar 2004.

B-skattur, ið ikki er goldin, áðrenn gjaldsfreistin er úti, verður renturoknaður við 0,7% fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjaldsdegi.

Frádráttir

Neyðugt er hjá øllum, ið ynskja møguligar frádráttir roknaðar við, at upplýsa Toll- og Skattstovuni um, hvørjar frádráttir tey hava.

DIS-skipanin

Persónar, sum fara at sigla undir DIS-skipanini, og persónar, sum eru undir DIS-skipanini, men ikki hava boðað frá hesum, eiga at boða Toll- og Skattstovuni frá, so upplýsingarnar, ið verða skrásettar fyri 2004, eru rættar.

Rættingar/fráboðanir

Oyðublað til at rætta ella skráseta B-inntøku, boða frá frádráttum ella sigling undir DIS-skipanini fáast á Toll- og Skattstovuni, í peningastovnum og á posthúsum.

Oyðublaðið kann eisini heintast á heimasíðuni hjá Toll- og Skattstovuni: www.tollskatt.fo

Øll eru vælkomin á økisskrivstovurnar hjá Toll- og Skattstovuni at fáa upplýsingar um, hvørjar skrásetingar um teirra skattaviðurskifti, Toll- og Skattstovan hevur.

Argir, 15. januar 2004

Toll- og Skattstova Føroya, Stýrið

TOLL- OG SKATTSTOVA FØROYA

Stýrið

Írestandi skattur 2003 og AM-gjald 2003

Freistin til at gjalda írestandi skatt og írestandi AM-gjald fyri skattaárið 2003 er 31. januar. Um goldið verður í seinasta lagi hendan dagin, slepst undan eykagjaldinum upp á 4%.

Útrokningarforrit er at finna á heimasíðu stovnsins www.tollskatt.fo

Eisini ber til at rokna írestandi skattin út í bóklinginum "Skatturin 2003", ið bleiv borin út til øll húski í desember.

Tá skatturin verður goldin, skal viðmerkjast: p-tal og "Skattur 2003". Gjaldast skal til Føroya Gjaldstovu.

Argir, 15. januar 2004

Toll- og Skattstova Føroya, Stýrið

Vitjið eisini heimasíðu stovnsins: www.tollskatt.fo

Argir, tann 15. januar 2004

Toll- og Skattaráð Føroya

Inntøkur fiskimanna

Sum vanligt hava vit eina uppgerð yvir inntøkur fiskimanna í 2003 sammett við árin frammanundan. Vit eru í teirri einastandandi støðu, sum fiskimannafeløg uttanlands misunna okkum, at vit fáa allar avrokningar hjá fiskimonnum, og eru tey grundarlag fyri tey framúr hagtøl, sum vit hava.

Gjørt verður vart við, at heildartølini fyri 2003 ikki eru endalig, tí seinastu avrokningarnar eru, sum rímiligt er, ikki komnar við. Men daglønin er í hvussu er eftirfarandi, serliga hjá t.d. ísfiskaskipum, sum jú gera nógvar og stuttar túrar.

Talvan yvir hýrurnar vísir miðaltøl fyri samlaðu

hýruna hjá dekkara fyri seinastu 10 árin, og ber tí væl til at síggja gongdina. Týðningarmesta talið er daglønin, sum skal nýtast sum grundarlag fyri at sammeta við aðrar lönir í samfelagnum. Taka vit eina dagløn hjá arbeiðara, so er hon fyri ein 8 tíma dag kr. 865. So er tað lætt at síggja, hvat fiskimaður-

in fær eyka fyri yvirtíð, arbeiði sunnudagar v.m.

Í ár kunnu vit ásanna, at trøini vaksa ikki inn í himmalin. Vit hava nú í fleiri ár upplivað økjandi inntøkur við góðari veiði og hækkingi prísnum.

Men nú er prís-gongdin vend, og hetta merkir lækkandi inntøkur fyri ein stóran part av flota-

num. Hetta má sigast at vera ein »normal«
gongd. Vit kunnu tó ikki enn siga, at inntøkurnar eru vánaligar.

Rækjuskipini eru greitt tey, sum eru ringast fyri. Her er sjálvsagt vent í holuni í mun til fyri nøkrum árum síðani. Størstu broytingina hinvegin munu ísfiskalínuskipini eiga.

Tað er ikki so øgiliga nógv ár síðani, at fægstu túrar undir Føroyum góvu meira enn minstu-løn. Í dag gevur tað meira at sigla við línuskipi enn ísfiskatrolara. Hetta kann siga nakað um, hvussu ringt tað kann vera at meta um framtíðina.

Ár	Dg.	Fisk. part.	Frt. 1.	Dagst. (í kr. 1.000)	Min.l.	Tils.	Pr. dag kr.	Hækking/lækking í % 94/03 01/03 02/03		
----	-----	-------------	---------	----------------------	--------	-------	-------------	--	--	--

Stórir ísfiskatrolarar

2003	222	315	39	5	0	359	1617	95%	2%	-6%
2002	289	444	54	2	0	500	1728			
2001	246	347	42	2	0	391	1584			
2000	275	341	41	2	0	384	1398			
1999	276	289	36	7	2	334	1210			
1998	271	294	35	5	2	336	1239			
1997	262	204	27	18	4	253	966			
1996	279	198	25	23	6	252	905			
1995	292	182	23	30	11	246	831			
1994	233	144	18	25	6	193	830			

Smáir ísfiskatrolarar

2003	203	255	32	12	1	300	1478	82%	-22%	-20%
2002	262	431	52	4	0	487	1855			
2001	247	416	50	1	1	468	1892			
2000	270	406	49	1	0	456	1694			
1999	254	323	39	5	1	368	1449			
1998	244	362	43	3	1	409	1676			
1997	267	242	32	18	4	296	1109			
1996	261	216	27	23	8	274	1052			
1995	252	192	22	18	5	237	940			
1994	243	142	15	28	12	197	810			

Ísfiskalínuskip

2003	176	284	35	3	0	322	1826	137%	23%	5%
2002	222	340	41	4	0	385	1732			
2001	219	290	35	1	0	326	1483			
2000	215	239	29	1	0	269	1255			
1999	209	266	33	5	1	305	1459			
1998	206	280	34	2	1	317	1539			
1997	247	222	29	14	3	268	1085			
1996	224	138	19	24	10	191	853			
1995	250	119	18	34	18	189	756			
1994	260	131	18	32	19	200	772			

Ár	Dg.	Fisk. part.	Frt. 1.	Dagst. (í kr. 1.000)	Min.l.	Tils.	Pr. dag kr.	Hækking/lækking í % 94/03 01/03 02/03		
----	-----	-------------	---------	----------------------	--------	-------	-------------	--	--	--

Hekkutrolarar á flakaveiðu

2003	197	329	41	11	1	382	1942	35%	8%	-14%
2002	274	525	66	17	8	616	2252			
2001	290	451	56	12	1	520	1790			
2000	350	533	66	6	7	612	1746			
1999	335	419	51	7	2	479	1430			
1998	330	411	49	8	2	470	1424			
1997	320	410	50	5	1	466	1458			
1996	289	399	46	5	2	452	1364			
1995	315	359	38	10	5	412	1308			
1994	274	345	37	9	5	396	1442			

Garnaskip á svartkalva- og havtaskuveiðu

2003	198	231	29	12	2	274	1383	51%	-18%	-3%
2002	244	292	37	16	2	347	1421			
2001	267	401	48	1	0	450	1686			
2000	287	453	55	2	0	510	1775			
1999	260	324	39	10	5	379	1458			
1998	201	212	25	6	3	246	1224			
1997	282	243	32	15	7	297	1048			
1996	225	161	21	19	10	211	938			
1995	243	114	17	33	22	186	765			
1994	264	181	22	24	14	241	915			

Ár	Dg.	Fisk. part.	Frt. 1.	Dagst. (í kr. 1.000)	Min.l.	Tils.	Pr. dag kr.	Hækking/lækking í % 94/03 01/03 02/03		
----	-----	-------------	---------	----------------------	--------	-------	-------------	--	--	--

Ídnaðarfiskitrolarar

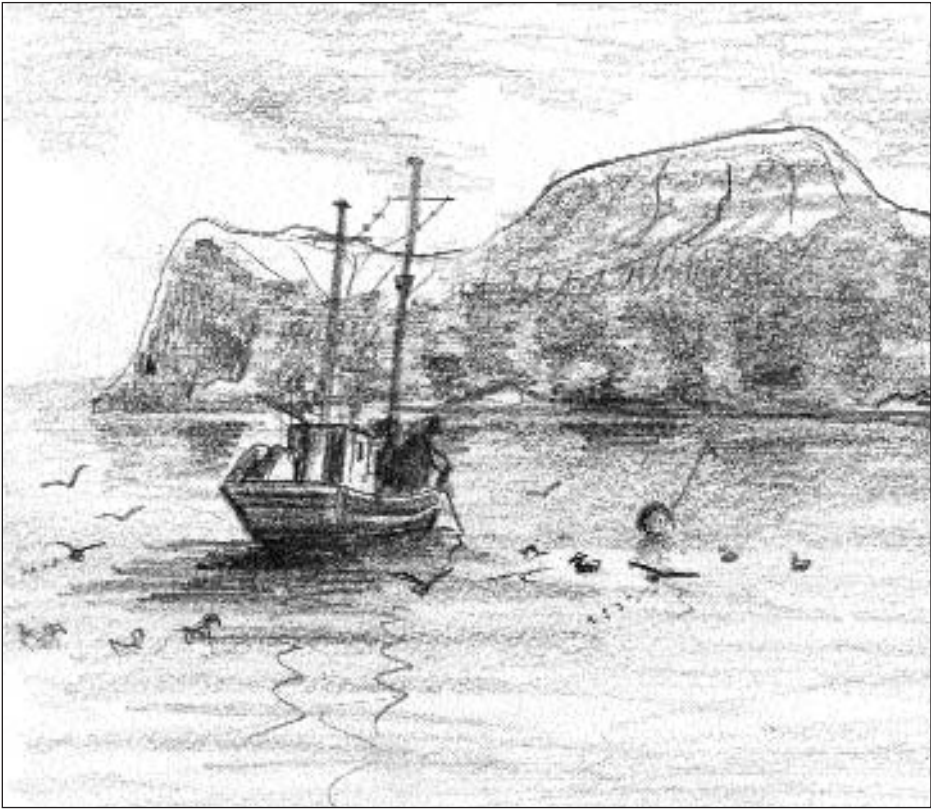
2003	150	99	17	27	12	155	1037	17%	33%	-16%
2002	149	133	20	20	12	185	1240			
2001	164	83	14	21	10	128	782			
2000	—	—	—	—	—	—	—			
1999	58	19	2	10	8	39	672			
1998	189	160	19	12	11	202	1068			
1997	250	176	25	25	12	238	951			
1996	161	86	14	20	15	135	839			
1995	190	94	14	25	14	147	774			
1994	224	148	18	22	10	198	888			

Nótarskip

2003	238	594	72	7	3	676	2847	140%	-26%	-24%
2002	237	785	95	5	2	887	3743			
2001	261	897	108	1	1	1007	3849			
2000	252	458	55	2	1	516	2048			
1999	245	334	41	12	7	394	1608			
1998	221	542	65	7	8	622	2814			
1997	237	384	49	11	15	459	1938			
1996	241	446	52	11	12	521	2160			
1995	225	344	39	15	20	418	1862			
1994	234	206	26	22	23	277	1187			

Rækjutrolarar

2003	198	202	25	6	1	234	1178	34%	2%	-5%
2002	303	315	40	16	3	374	1234			
2001	302	291	37	15	5	348	1152			
2000	265	324	39	3	0	366	1380			
1999	291	365	44	1	0	410	1409			
1998	347	395	48	8	2	453	1305			
1997	339	259	34	22	5	320	943			
1996	302	212	28	23	5	268	888			
1995	287	210	24	20	2	256	891			
1994	239	170	20	19	3	212	880			

Landsfundurin hjá FF: Heilsuvandar hjá fiskimonnum

Á hvørjum landsfundi hevur FF gestarøðara, ið greiðir frá onkrum aktu-ellum evni fyri fiskimenn. Hesaferð var evnið: "Heilsan hjá fiskimonnum", og vit høvdu tveir gestarøðarar at leggja hetta mál fram. Teir vóru Pál Weihe og Anna Maria Simonsen, sum eru arbeiðsumhvørvislækni og -sjúkrasystir, og sum tí hava servitan á hesum øki.

Vit hava fleri ferðir greitt frá kanningunum hjá Onnu Mariu, og framløg- an hjá Pál Weihe lýsir eisini hetta mál.

Tað, sum varð ført fram í framløgunum, var í høvuðsheitum hetta:

Arbeiðsumhvørvið um- borð á einum skipi er munandi øðrvísi enn á landi. Tað er merkt av rulli, gangi, ristingum, broyttari døgnyrtmu og so isolatión.

Hesar arbeiðsumstøður førdu til 36 fleiri vanlukkur millum danskur fiskimenn enn millum onnur fólk í vinnu í árunum 1980-85. Í Føroyum var vanlukkutalið fimm ferðir so høgt í 1975-79.

Tó vísti ein norsk kanning í 1981, at norskir fiskimenn eru minni sjúkir enn aðrir norðmenn í vinnu. Hetta kann komast av, at fiskivinnan har er so mikið krevjandi, at tað eru teir mest harðbalnu, sum halda á.

Tað sum verður mettt at vera møgulig vandamál hjá okkara fiskimonnum eru: Strongd, lívsstíllur og at eldri menn ikki orka sjólvíð og tí fara í land.

Orsøkin til strongd kann vera, at tað verða sett stór krøv við lítlum sjálvsavgerðarrætti, menn arbeiða leingi í senn, svøvnurin er óregluligur, tað er nógvrull og gangur, - og so er tað óttin fyri trygdini.

Vandamálið við lívsstílinum kann vera: Ov ein-táttað arbeiði, maturin, sum kanska ikki er so sunnur (um hann er góður) og so royking, sum er ein beinleiðis hóttan móti heilsuni.

Strongd og óhepnir lívs- vanar kunnu føra til ov høgt blóðtrýst, ov høgt fitievni í blóðinum og æðrakálking.

Hvat kann gerast? Tað hevur fyrr her í blað- num verið greitt frá verk- ætlanini at kanna heilsu-

Pál Weihe

spurnablaði um arbeiðs- og heilsuviðurskipti og nú- verandi heilsustøðu.

Land verður samlað í eitt samdøgur at kanna fyri strongdarhormonið cortisol, spýttroynd verður tikin 4 ferðir sama sam- døgur og blóðroynd verður tikin fastandi. Hædd, vekt, og blóðtrýst verða mál.

Í byrjanini á túrinum, á miðjum túri og í enda- num á túrinum verður samlað land og spýtt, um- framt at blóðtrýst verður mál.

Heimafturkomin verður aftur spurt um heilsu- støðu, livihátt umborð, arbeiðsumhvørvi og sið- an verða somu mátingar gjørdar, sum áðrenn farið varð avstað.

Hesar kanningar, sum verða gjørdar fyrsta túrin í 2004, verða so endur- tiknar fyrsta túrin í 2005.

Á hesum grundarlag ber til at gera samanber- ingar sum vísa, hvussu heilsustøðan broytist á einum túri, um heilsu- støðan broytist yvir eitt ár og um fyrirbygandi átøk høvdu nakað árin.

Skeið og ráðgeving

Ein partur av verkætlanini er at skipa fyri kokka- skeiðum, skeið um góðar heilsuvanar fyri allar áhug- aðar trolaramenn og ráð- geving um møguligar ábøtur.

Annars kunnu aðrir fiski- mannabólkar verða kann- aðir á líknandi hátt. Tá verður møguligt at sam- anbera við ymsar vinnu- greinir.

Endaliga málið skal vera at fáa eina yrkisheilsu- tænastru fyri sjófolk.

Endaliga málið skal vera at fáa eina yrkisheilsu- tænastru fyri sjófolk.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum. Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Í bólkinum eru: Pál Weihe, Anna Maria Simonsen og hjartalæknin Hans Petur Nielsen. Endamálið við verkætlanini er at:

• lýsa heilsustøðuna.

• lýsa lívsstílin: Royking, likamsvirkni og mat- vanar.

• lýsa vágafaktorar: Ovurvekt, blóðtrýst, blóðfitti og sukur- stofskifti.

• skipa fyri skeiðum viðvíkjandi heilsu- góðum vanum.

• gera tað møguligt at samanbera langfara- fiskimenn við aðrar fiskimannabólkar.

Mannagongd

Allir, sum fóru við trol- arum í Barentshavið við ársbyrjan 2004 kunnu vera við í kanningini.

Teir, sum luttaka svara

støðuna hjá fiskimonnum.

Fiskifrøðingur/ar:

Fiskimenn hava rætt!

Vit í FF hava verið sera áhugaðir í samskipti við fiskifrøðingar. Neyvan er nakar, sum so neyvt hevur viðgjørt spurningar um stovnsmetingar v.m., sum vit hava gjørt. Hetta er gjørt við óteljandi greinum í FF-blaðnum og ein stórur partur av okkara ársfrágreiðingum hava umrøtt sama evni.

Orðaskifti er so einki komið burtur úr. Orsøkin er tann, at almennir fiskifrøðingar meta spurningar um teirra virksemini sum "álop", sum best er at tuga í hel.

Tað vóru ikki fiskimenn, sum oyddu stovnarar. Eitt undantak er fiskifrøðingurin Petur Steingrund. Hann hevur sent okkum hesa viðmerking til seinastu ársfrágreiðing FFs:

"Tygum siga í "Árið hjá fiskimonnum 2003", at fiskifrøðingar einki svar hava havt uppá, hví toskurin hvarv og kom aftur í nitiárunum. Tygum siga eisini, at fiskifrøðingar hava hildið fast um, at tað var ovveiða, sum var orsøkin.

Tygum mugu hava mis-skilt okkurt, tí spurningurin við toskinum er umrøddur í greinini "Fiskeri-ráðgivingin på Færøerne 2003 – svar til Jón Kristjánsson". Har er ein høvuðsniðurstøða, at tann náttúrliga framleiðslan av toski hevur fylgt gróðrinum í havinum. Gróðurin í sjónum var høvuðsorsøkin til, at toskurin hvarv og seinni kom aftur.

Nakað annað er, at fiskifrøðingar ikki hava sæð hetta sambandið fyrr enn fyri fáum árum síðan (eg haldi tað var í 2000 ella 2001).

Fólk frá Fiskirannsóknarstovuni hevur verið runt alt Føroya land og greitt frá hesum, bæði í

samband við "Magnusvikuna" í januar 2003 og við seinni høvi. Hetta var eisini lýst í einum fylgisskjali til stovnsmetingina í 2003."

Sjálvsagt vilja vit biðja um umbering, um vit hava gjørt Fiskirannsóknarstovuni órætt. Men tað kann í hvussu er staðfestast, at fram til fyri fáum árum síðani, hevur Fiskirannsóknarstovan hildið fast við, at ovveiða var orsøkin til, at toskur og hýsa hvurvu fyrst í 1990-unum. Nú fáa vit so at vita, at tað er gróðurin, sum er orsøkin, og nærkast vit sostatt tí, sum fiskimenn sjálvir hava sagt alla tíðina. Teir hava bygt á, at tann toskur, sum teir byrjaðu at fáa í 1995, hevur verið til í 1993 og 1994, tá hann samb. ICES og FRS ikki skuldi eksistera. Tað kann bert vera ein logisk frágreiðing her, og hon er, at gróðurin hevur flutt seg av vanliga grunninum, og at fiskurin hevur fylgt við. Her hevur hann fingið frið til at "seta í verðina" teir metárgangir av serliga toski, sum árin aftaná gjørdust grundarlag fyri ta framúr toskaveiðuna, sum vit høvdu nøkur ár seinni.

Tað er tó týðningarmikið at fáa staðfest, at fiskifrøðingar nú ásanna, at teir ikki vita alt um tað, sum gongur fyri seg. Tað er hetta, sum vit hava viljað fingið fram. Og so tað, at fiskimenn nú eru fríkendir fyri ákærna um, at tað vóru teir, sum beindu fyri toskastovnum við ovveiðu.

Eisini váttað: Veidutrýstið er lækkað! Vit mettu tó ikki hesa viðmerking frá Petur Steingrund at geva svar uppá øll ivamál, sum vit hava reist. Í viðmerking til hansara, mettu vit hin ivaspurningin hava størri

týðning, sum verður reistur í ársfrágreiðingini. Hann er, at samstundis sum ICES og FRS hava sagt, at veiðutrýstið er stóðugt økt, síðani fiskidagaskipanin kom í 1996, so vísa teirra egnu tøl tað beint mótsatta! Hetta hava vit kunnað víst á í sovel okkara ársfrágreiðing sum í seinasta FF-blað.

Til hetta sigur Petur Steingrund:

"Eg havi ikki heilt yvir-litið yvir, hvør hevur sagt hvat og nær, men tygum hava rætt í, at veiðutrýstið (veiða móttvegis stovni) ikki er økt í tíðarskeiðnum 1996-2002. Tað er sera torført at ávísa við vissu, at so er, tí veiðutrýstið pr. aldur broyttist so nógv tey ymsu árin. Tað hevur nakað við at gera, at tá góðir árgangir koma inn (t.d. 1999 árgangurin fyri tosk – 2 ára gamal í 2001) fer veiðutrýstið niður og tað ávirkar alt bilætið.

Eg haldi, at vit á FRS hava meint meira við, at veiðutrýstið í tíðarskeiðnum 1996-2002 sum heild er stórt, á leið líka stórt, sum í seinnu helvt av áttatiárunum.

At finna eitt samband millum veiðutrýst í brúktar fiskidagar er eitt størri arbeiði. Eitt enn størri arbeiði er at finna, hvussu nógv royndin (effort) er økt seinastu árin (1996-2002), tvs. um flotin er vorðin effektivari. Tað krevur meira orku, enn ta sum FRS hevur sum er, tí tað eru so nógv óvissur tengdar at tí."

Hetta svarið er nú meira jánkasligt. Tað er púra greitt, at Fiskirannsóknarstovan hvørt einasta ár, síðan fiskidagaskipanin kom í gildi, er komin við tilmæli um eina lækking av fiskidøgnum uppá 20-30%. Ein av høvuðsgrundgevingunum hevur verið, at

veiðuorkan skal vera vaksin so nógv, at teir niðurskurðir uppá 20%, sum longu eru gjørdir í fiskidøgnum hvørki muna eitt ella annað samb. FRS.

Hvør minnst ikki, tá Hjalti í Jákupsstovu førði fram alment sum eina grundgeving, at innflutningurin av húkum frá einum ári til annað var farin upp við 50%, hvør skal siga, at veiðutrýstið var farið upp samsvarandi.

Hetta varð eisini kannað av FF, og vit kundu vísa á, at henda grundgeving hægst kundi sigast at vera "hálvur sannleiki". Hetta var í hvussu er ikki nøkur vísindalig próvførsla, sum ein annars kundi væntað frá einum stovni, sum sigur seg byggja alt sítt virk-

semi á vísindaligum grundarlag.

Vit hava eisini, eins og Petur Steingrund ført fram, at tørvur var á eini uppfylging av, hvussu veiðuorkan broyttist ár um ár, soleiðis sum fiskimenn skilja veiðutrýst. Nevniliga um t.d. fleiri húkar eru settir ella um talið á troltímum er økt.

Men FRS hevur júst ávíst, at nakar serligur tørvur var á eini slíkari kanning. Teirra egnu tøl fyri veiðutrýst góvu nógv stóra vitan um hetta.

Hevur Fiskirannsóknarstovan villleitt fólk og myndugleikar? Út frá hesum kann illa komast til aðra niðurstøðu enn, at Fiskirann-

sóknarstovan beinleiðis hevur villleitt, sovel almenningin, sum myndugleikar við sínum upphaldi um, at veiðutrýstið er økt, síðani fiskidagaskipanin kom.

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- **avrúsan og viðgerð**
- **einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)**
- **samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)**
- **eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi**

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Ár	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001
Alder										
2	0.021	0.013	0.025	0.070	0.339	0.040	0.079	0.121	0.126	0.098
3	0.100	0.102	0.120	0.161	0.191	0.166	0.216	0.272	0.419	0.333
4	0.327	0.187	0.191	0.461	0.450	0.407	0.313	0.420	0.350	0.670
5	0.331	0.255	0.251	0.280	0.797	0.826	0.634	0.426	0.407	0.264
6	0.495	0.190	0.223	0.363	0.906	1.005	1.030	0.712	0.489	0.709
7	0.455	0.296	0.147	0.339	1.158	1.401	0.718	1.161	0.602	1.571
8	0.335	0.194	0.187	0.214	0.954	1.432	1.168	0.743	0.976	0.743
9	0.392	0.225	0.201	0.334	0.862	1.127	1.024	0.574	0.181	1.118
Avg 3-7	0.342	0.206	0.185	0.321	0.700	0.761	0.582	0.598	0.451	0.709

Hendan talvan vísir at veiðutrýstið síðan 1996 er **lækkað**. Hjalti í Jákupsstovu hevur hvørt ár upplýst, at tað er **hækkað!!!**

Rættað av ICES til 0,45

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gevir
MEIRI
MINNI

Ættarsøga av Dunganum í Syðrugøtu

Nena Danielsen, f. Mikkelsen, ættað úr Syðrugøtu, hevur skrivað eina hugtakandi lýsing av ættini á Dunganum í Syðrugøtu. Umframt at vera ein lýsing

av eini merkisverdari ætt, er hetta eisini ein áhuga-verd lýsing av lívinum í Føroyum, serliga fyrrapartin í farnu øld. Hetta er 1. partur.

Naena Danielsen.

Dungafestið í Syðrugøtu, sum er 2½ mörk kongsjørð, hoyrði upprunaliga til festið Innan í Oyri. Bóndin har býtt festið millum tveir synir, so annar fekk hálva triðju mörk, meðan 5 merkur vóru eftir Inni í Oyri. Teir báðir festu hvønn sín garð sama dag, 11. desember 1772.

Tann fyrsti bóndin á Dungafestinum, Poul Joensen, giftist 30. september 1764 við Elisabeth Heine-datter. Teyingu børnini Jøen Poulsen, Heine Poulsen og Poul Poulsen.

Av tí, at tann elsti beiggin, Jøen, var krypil, festi tann næstelsti beiggin, Heini, garðin 14. november 1794. Hesin giftist við Maren Johansdatter. Teyingu ein son, Poul Heinesen, føddur 4. juni 1797.

Poul Heinesen gekk burtur við seiðabátinum á heimveg úr Nólsoy. Hann hevði ikki fest. Hann var giftur við Anne Katrine Jacobsdatter úr Tjørnustovu í Norðragøtu.

Hon giftist uppaftur við Jacob Pedersen úr Elduvík, sum so festi á Dunganum. Teyingu fyra børn. Eitt av teimum var Poul Jacobsen, langabbi okkara. Hini vóru: Jacob, Peder og Kirstine, nevnd Kyrstin, sum giftist til Eiðis.

Langabbi fekk sær konu úr Lorvík, Anna Malena Jacobsdatter, ættað úr bý-

Hetta er ein sera kend mynd av Ingu og Absalon á sandinum í Syðrugøtu. Men tað sum hevur áhuga er, at beint aftanfryi tey siggjast tey gomlu húsini á Dunga. Tey standa oman og niðan og roykur kemur úr skorsteininum.

linginum Uppi við Garð. Langabbi var sjúkligur maður og nógv plágaður av astma. Tað sigst, at Anna Malena langomma var ógvuliga dugnalig bóndakona.

Hóast hetta var eitt lítið festi í mun til onnur, sótu tey nógv fyri fólk, sum kom til bygdina, og millum onnur hildu sovæl prestur sum gamli Sloan til her, sum fyrr greitt frá í aðrari frásøgn. Hetta ber boð um dugnasemi og blíðskap. Poul og Anna Malenaingu 5 børn.

Tað elsta, Anna Kathrina Jacobsen, fødd 5.1.1864 var omma okkara. Hini vóru:

Jacob Jacobsen, f. 12. juni 1867. Tók við festinum eftir faðir sín.

Petur Jacob Jacobsen, f. 20. mai 1869.

Absalon Jacobsen, f. 1. oktober 1871.

Dorthea Jacobsen, f. 31. juli 1875.

Øll fimm systkini bú-

settust í Gøtu. Húsini hjá ommu og abba, Petur Pauli Mikkelsen í Barbu-stovu, vóru í býlinginum Millum Áirnar í Syðrugøtu. Omma hevði ringa heilsu. Hon hevði arvað ovurviðkvæmi frá pápanum. Abbi var sterkur og hevði góða heilsu og hann hevði stóra umsgang fyri ommu, so tað skuldi vera eitt sera hugnaligt heim, soleiðis sum foreldur míni og onnur hava umtalað tað. Omma hevði eina vakra og stillisliga medferð og eitt blítt lyndi. Hon dugdi væl at siga frá. Hon fortaldi søgur og søgnir, og eg minnist, hvussu spent eg sat og lurtaði, tá ið hon fortaldi um Jákup Dintil og Seyðatjóvarnar. Hon fortaldi eisini søgur úr Bíbliuni, og tá ið hon signaði meg, lærði hon meg at siga: "Illimaður kann mær einki gera, tí Guds kross hann altíð ræðast má, heiðursmerki eg á bringu beri, tað kann

verja bæði stór og smá". Umleið 1930 góvu tey húsíð upp og fluttu út til okkum at búgva. Yngsta dóttirin Sanna, sum hevði verið nógv heima, giftist tá við Peturi á Hædd í Klaksvík og búsettist har.

Í 1936 gingu ringir meslingar, sum stavaðu frá "meslingagrindini" í desember 1935 í Gøtu. Abbi varð smittaður og doyði. Um tað mundið var mamma á sjúkrahúsi í Klaksvík og fastir okkara tók ommu heim til sín. Hon doyði í heiminum hjá Bergittu fastur, gift við Sámali Jákupi Thomsen, við Gil, í Norðragøtu, í 1945. Elspa Johanna fastir giftist við Hans í Norðnastovu í Mikladali. Pápi og Mikal (Dalbø) búsettust í Syðrugøtu, Berlin á Skála og Emil í Klaksvík.

Dorthea ommusystir giftist við Liggjas Huus, Liggjas á Mýruni í Syðrugøtu. Vit børn kallaðu hann Liggjas abba. Tey settu búgv úti í Heygsmørk. Eg minnist ikki tey gomlu húsini, men havi eina hómíng av, tá ið elsti sonurin, Jógvan Martin, bygdi av nýggjum, eg haldi at tað var á gomlu grundini. Hetta vóru stór og snotulig hús við miðstøðuhita. Tað vóru fá hús í Gøtu, sum høvdu tað. Ommusystir og Liggjas abbiingu seks børn: Jógvan Martin, Poul, Petur, Rikka, Marín Sofía og Kristina. Tað vóru systarnar, sum áttu tey flestu børnini í familjuni, og

At taka úr
blaðnum

Síðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum

sjógvar, tá ið "Fossanes" gekk burtur í 1938 við mann og mús. Bæði Rikka, ið var gift við Palla Høgnesen úr Lorvík og Kristina, ið var gift við Mortan Holm av Argjum, mistu sínar menn har. Rikka átti tveir synir, Leivur og Jonhard, og hon gekk við tí triðja, sum kom at eita Palli eftir pápanum. Kristina átti einki barn. Eg haldi, at tað var hetta sama árið, sum Poul misti sína konu á barsilsong við fyrsta barninum. Hetta legði sínar døpru skuggar yvir heimið har í longri tíð.

Aftaná at hava livað einsamallur í fleiri ár, giftist Poul upp aftur við Sonnu Joensen av Hvítanesi. Teyingu døturnar: Borgarhjört, ið býr í Klaksvík og er gift við Jákupi Sólstein, og Tordis, sum býr í Havn og er gift við Ingólfi Nielsen.

Vit hava nógv gott at minnst aftur á ommusystur og tey øll úti í Heygsmørk.

Onnur av systrunum á Dunga var Anna Kathrina, 1864-1945, sum var gift við Petur Paula í Barbu-stovu, 1860-1936.

Hin systurin var Dorthea, 1875-1950, sum giftist við Liggjas á Mýruni, 1872-1955.

Framhald á næstu síðu

Hetta eru húsini á Dunga í dag. Aftanfryi er Valhøll, sum nú er røktarheim.

Jákup ommubeiggi

Eg havi hug at skriva eitt sindur um Jákup ommubeiggja. Hann var ein bygðarmynd, tað eg kann minnst. Ein, sum vit børn vóru ógvuliga góð við. Ommubeiggi var eitt av ljóðunum, ið hoyrði morgunin til. Hann fór upp við hønunum, og hann elskaði tær, so tað fyrsta hann gjørdi, var at geva teimum. Ommubeiggi havði astmabronkitis, og tað var altíð hark og stunandi ljóð at hoyra frá honum, har hann gekk. Eisini hetta hoyrði til, hatta var bara ommubeiggi og hønurnar. Ommubeiggi átti ein lítlan føroyska hest, sum var fittur og spakur. Palli bróðir plagdi ofta at hjálpa ommubeiggja at reiða tød og torv við honum, og so fekk hann loyvi til at lána hann viðhvørt. Eg minnst meg hava verið við Palla eftir torvi, og eg slapp at sita uppi á onkuntíð.

Her síggja vit Dunga Jákup, 1866-1949, saman við konuni Biritu, 1871-1950, sum var úr Norðragøtu.

Tað stóð í "Ugens Nyheder"! Ommubeiggja dámdi væl at lesa. Hann helt blaðið "Ugens Nyheder". "Jú, sanniliga passar tað", plagdi hann at siga, "tað stendur í Ugens Nyheder". Ommubeiggi og enski politikarin og forsætisráðharrin Chamberlain vóru javngamlir. Hesin var yndispolitikarin hjá ommubeiggja. Hann hevði verið í Týsklandi og forhandlað við Hitler, sum ongantíð helt tað, hann lovaði. Men teir báðir ommubeiggi og Chamberlain trúðu uppá frið. "Sanniliga verður einki kríggi í okkara tíð. Tað sigur Chamberlain!"

Ommubeiggi var heitur sambandsmaður og kongatrúgvur um ein háls. Einaferð, kongur kom til Føroya, hoyrdist, at hann skuldi koma til Gøtu og Fuglafjarðar. Ommubeiggi fekk Petur á Hædd, sum var ættaður úr Klaksvík,

men giftur við Sannu í Barbustovu, at smíða og mála eitt skelti á flaggstongina við áskriftini: "Lad veje højt vort Kongeflag". Men kongur sá ongantíð orðini, ommubeiggi hevði ætlað at æra hann við. Fylgið kom ongantíð inn í bygðina. Tað helt ferðina fram við Norðragøtu og beint til Fuglafjarðar.

Heimið hjá ommubeiggja og Biritu vóru eini hús, har teir ungu og hálvvaksnu dreingirnir savnaðust vetrarkvöldini. Mannfólkið var til skips um summarið, men um veturin var nógvur ungdomur í bygðini. Biritu sat við stokkum. Onkur av teimum ungu dreingjunum plagdi ofta at triva í rokkin og spinna fyri hana. Hon gramdi seg oftani um, at hon hevði ongan stubba at kasta uppá stokkarnar. Hetta hevur hjálpt til, at hon

kundi lata sær lynda, ongantíð at eiga køkin fyri seg sjálvan. Palli bróðir og Sverri hjá Havnar Jákupi spunnu ofta fyri hana. Hon vildi sita á bríkin við eldin og binda. Tað plássíð mátti hon tryggja sær, áðrenn tað fylltist við ungdomi, tá ið kvöldið kom. Ommubeiggja dámdi væl millum hetta unga fólkið. Prátið gekk lættliga, søgurnar vóru nógv. Ofta varð havt á munni at tað er mangt millum himmal og jørð, ið vit ikki skilja, og kanska varð tað væl kryddað, tá søgurnar vórðu fortaldar. Tað skuldi nokk ikki altíð vera líka spennandi at fara út í myrkrið aftaná! Serliga ta tíðina, tá alt var myrkralagt, og tú ikki hevði loyvi til at brúka lummalykt.

Knoðaði høsnamat tá minan brast
Ja, nú komu vit til at merkja kríggið og fá hús í

Hetta er Eyðun Jacobsen, pápi Biritu. Hendan myndin er sera gomul. Hann var føddur í 1832 og doyði í 1890. Her sær hann út til at vera ungur maður, so myndin man vera eini 140 ára gomul, um vit rokna við, at Eyðun er 30 ára gamal á myndini. Helst hevur myndin sína serligu søgu, tá hugt verður eftir kulissunum.

Annars var Eyðun eisini systkinabarn Poul, pápa Jákup. Tað kann verða nevnt, at hann var eisini abbi Andreas í Køkubúðini, sum vaks upp hjá Petur Jakku.

Føroyum fingur størri skaða enn húsini hjá ommubeiggja. Kríggið merkti leysar minur, og tær róku inn á víkina, tá ættin lá at landi. Ein kom inn á sandin í Syðrugøtu og ein í Norðragøtu. Felags fyri báðar minur var, at tær komu á land uttan at bresta. Seinni, tá tað flóddi, fóru minurnar aftur at rulla. Hetta gjørdi, at fólk blivu meira varin og hildu seg ikki so nær sandinum meira. Húsini hjá ommubeiggja standa beint niðan frá sandinum. Hann fór ikki at forsøma hønurnar, sjálvt um ein mina lá og rullaði beint niðanfyrir húsini. Hann stóð við vaskið í køkinum og knoðaði høsnamat, nú brestur. Onkur leyp inn at vita, um hann var livandi ella deyður: "Sanniliga mær feilar einki, eg stóð og knoðaði til hønurnar. Nú liggja bæði fatið og

vaskið í kjallaranum". Har sá ræðuligt út. Í húsunum sum vóru áfast hansara, vóru allir veggir og skilurum burtur. Endarnir vóru lagaðir, so yvirtromin var eftir. Men ommubeiggi, hesin 80 ára gamli maðurin, stóð so púra avslappaður á tí parti av gólvinum, sum var eftir. "So sanniliga, mær feilar einki". Tað var verri at koma fram at høsnamatinum, sum lá í kjallaranum, tí nú var alt ein hurlivasi har niðri.

Gjörðist abbi á ellisárum
Um hetta mundið giftist einkarsonurin Poul Andreas, uppkallaður eftir Poul og Annu Malenu, abbanum og ommuni í Dunganum. Ommubeiggi og Biritu mundu hava mist alla vón um at fáa son at festa garðin eftir seg. Men aftaná at hava verið gift í 16 ár hendi

undrið. Tey fingur ein son. Biritu var 40 ár, tá ið hon fekk Poul Andreas. Hann var 31 ár tá hann giftist. Biritu var tí komin væl til aldurs, áðrenn hon upplivdi at blíva omma. Hon var eisini hjartans fegin, tá hesi smáu komu uppá strípu, heili átta í tali, og hesar smáu fótur trippaðu um hana. Man hon ikki hava følt seg eitt við Sáru, sum í elli fekk lyftið um, at hon skuldi gerast eitt stórt fólk.

Poul Andreas fekk sær bóndakonu úr Streymnesi, Hensiu Zachariasen. Tað vísti seg skjótt at vera væl valt. Hon kundi síni ting bæði so og so. Biritu legði alla húsførslu frá sær í somu stund, hin unga konan kom í húsið, og Biritu legði alt í hennara hendur. Biritu tók til sín bróðursonin, Edvard, tá hesin var heilt lítil, og hann vaks upp hjá teimum. Edvard giftist við Mathildu í Norðragøtu og tey búsettust har.

Heima hjá Poul Andreasi og Hensiu hevur altíð verið eitt stað, har mær hevur dámað at koma inn á gólvíð og møtt stórum blíðskapi. Tey hava eisini varðveitt ta serligu atmosferu av Guðstrúgv og virðing fyri teimum andaligu tingunum, sum gjøgnum allar tíðir hevur verið grundstuðulin undir ættini á Dunganum. Alt í alt haldi eg, at søgan um Jákup ommubeiggja er ein sólskinssøga.

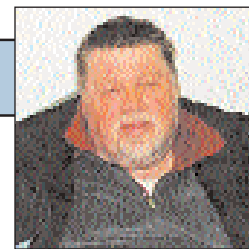
Jákup og Biritu fingur bert Poul Andreas, 1911-2000, sum giftist við Hensiu. Men tey fingur 8 børn, so hendan ættin er longu stór.

Hendan myndin er úr "Stríðsárin 4" hjá Niels J Arge, har syðrugøtumenn hyggja at minu, sum er rikin uppá sandin. Tá minn seinni brast rýmdu teir av bygðini á sova. Men Dunga-Jákup gjörðist ikki skakkur, tá minan brast.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Vit frætta frá Kára við Stein um, hvat hendir í Grønlandi. Kári ynskir øllum lesarum eitt gott nýggjár.

Nýggjárstag vóru minus 6,8 stig, stilli og kavaælingur. "Lómur" kom inn til Sisimiut eftir fólki henda morgunin. Teir lógu bert eina lítla løtu, so loystu teir aftur. Teir fóru norður til Assiaat eftir kørur og ísi til fyrsta túrin í 2004.

Annars hava vit fingið eitt sindur av kava, men tað manglar nógv í, at tað er so nógvur kavi sum fyrr. Vit eru nógv her í Sisimiut, sum bíða við spenningi eftir, hvønn týðning tað kemur at hava, at báðar ís-ella kava-fannirnar, sum eru horvnar uppi við Kellingahettuna í heyst. Februar og mars kunnu vera kaldir, og nú verður tosað um, at tað kanska verður í byrjanini í 2004, at okkurt fer at henda við veðrinum. Sum sagt eru nógv her í býnum, sum ongantíð hava upplivað, at báðar fannirnar eru svunnar sama ár – vit bíða í spenningi.

5. januar: Minus 10,8 stig og stilli. "Polar Timmjarmiut" kom inn at landa. Teir byrjaðu túr tann 12. desember og hava verið víða; teir hava havt fleir bakkdagar. Teir hava gott og væl 300 tons inni, men sigast skal, at teir royna bara við einum troli. Skipið hevur ikki maskinorku til at toga við tveimum trolum.

6. januar vóru minus 12,9 stig og lot av norði. "Polar Timmjarmiut" fór út aftur nýggjan túr í dag. "Akamalik" hevur verið inni í Nuuk og landað og skift fólki. Teir fóru nýggjan túr í dag. Teir hava fiskað millum 1700 og 1800 tons í 2½ mánaða. Óført fiskarí – tað kann ikki sigast annað. "Kiliutaq" kom inn til Nuuk í morgun at landa gott 330 tons, sum teir hava fingið eftir 17 døgum. Teir siga, at tað ikki hevur viðráð so væl henda túrin.

9. januar vóru –10,7 stig og lot norðan. Eg tosaði við ein av formonnunum á rækjuvirkinum her í Sisimiut. Virkið verður broytt nógv nú, tí allar rækjulinjurnar eru tiknar út og skulu skiftast við nýggjar. 10 rækjupilki-maskinur skulu setast upp, og teir rokna við at

kunna koyra út við 80 tonsum av rækjum um døgnið. Tað skuldi givið eitt tal uppá 25-30 tons av lidnari vøru um døgnið – so tað verður ikki stuttligt av vera rækja í Sisimiut, tá tað fer at byrja!

Teir rokna við eini innkoyringsperiodu uppá 3-4 mánaðar. Tá virkið í Illulissat varð endurnýggjað fyri nøkrum árum síðani, hvødu teir eitt gott ár við at fáa alt at koyra, sum tað skuldi. Teir meina, at teir hava lært av feilunum í Illulissat, so tað verður spennandi, um tað kemur at halda stikk.

"Lómur" hevur verið inni í Illulissat og landað; tað var ein stuttur túrur, teir høvdu, teir lögdu gott 50 tons upp. Eg tosaði við teir í dag, og tá lógu teir uppi við Disko og fiskiskapurin var brúkilgur.

Nú eru komnar nýggjar reglar fyri, hvat ein eskja av rækjum skal viga. Fyrr var væl av yvirvekt í fyri svinn og annað. Yvirvektin varð ikki skrivað í logbókina tá, men nú er tað liðugt við tí. Nú er so tað hent, at ein rækjueskja vigar í sjálvum sær 400 g - tað skal gevast nágreiniliga upp, hvat er í eskjuni – og har út frá verður roknað við einum umrokningarfaktori uppá 1,05, sum er fyri sjókkóaðar rækjur. Tað vil siga, at nú eru bara 5 kg av rækjum í og so tey 400 g, sum eskjan vigar – við umrokningarfaktorinum – verða ferd í logbókina, so 5,67 er tann rætta vektin, og so eitt svinn uppá 5%. Við hesi nýggju lógini kunnu teir betri fylgja við teimum reellu kvotunum, sum trolararnir hava. Um hetta ikki verður yvirhildið, kunnu reiðariini enda í rættinum fyri lógarbrot.

Endaliga kvotan er kunnigjörd fyri fjølmiðlunum, og TAC fyri 2004 er 134.000 tons av rækjum, sum er býtt soleiðis: Fyri Vesturgrønland 74.100 tons til teir, sum royna uttanskers, og innan-skjersflotin hevur fingið 55.900 tons. ES hevur fingið 4.000 tons. TAC-ið fyri Eysturgrønland er 12.400 tons, og har er tað býtt soleiðis, at grønlandskir trolarar kunnu

fiska 6.725 tons, og so hevur ES fingið heili 5.675 tons. TAC-ið hevur síðan 1999 verið uppi á 10.600 tons, so tað er økt eitt sindur fyri 2004.

Tann 12. januar vóru –11,8 stig og stilli inni á, men væl av vindi av norði úti á. Lat meg nevna nakað um krabban aftur. Eg havi skrivað nakað um eitt krabbaskip, og av misgávum havi eg ikki nevnt tað skipið við navni, men nú vóni eg, at henda miskiljing kemur uppá

"Louise L".

pláss. Skipið eitur "Helene L", og tað er Royal Greenland, sum eigur skipið, sum er keypt út Manitsok undir sama navni. "Helene L" kom til Sisimiut at landa í dag. Teir hava lagt eitt sindur upp suðuri við Pamiut til "Bjal Senior", og tað komst av, at teir máttu bróta túrin av tvær ferðir vegna spæltrupulleikar. Teir hava gott og væl 27 tons inni av livandi krabba, og teir hava drigið 2.111 teinar, og gevur tað 12,9 kg pr. tein – óført fiskarí. Teir eru suðuri við Dana Bank-leiðina og royna, so tað er langur teinur at sigla hjá teimum – út við 1½ døg norður til Sisimiut at landa.

Fleiri føroyingar eru við "Helene L". Skipari er Kaj Eyvindsson av Tvøroyri. Stýrimaður er Óla Jákup Petersen úr Klaksvík. Meistari er Hartley Hofgaard av Tvøroyri.

"Helene L" er fyrrverandi "Bláfossur", sum hoydi heima á Tvøroyri. Tað verður sagt, at "Bjal Fighther", hevði 40 tons inni, sum teir hava fiskað í 4 dagar; teir avreiða til "Bjal Senior", sum liggur og tekur ímóti har suðuri við Pamiut.

Grønlandska landsstýrið hevur tikið avgerð um, at Holsteinsborgdýpið er stongt fyri øllum krabbafiskarí frá 1. januar 2004 og triggjar mánaðar fram, tí kanningar hjá biolog-

inum, har teir hava funnið eina leið, sum teir hava góðar vónir um. Men so er tað tað, um ísur er komin har; sum nú er í Sisimiut, so eru góðir møguleikar fyri, at har er ísfrítt. Her hjá okkum eru eingi tekin uppá ís komin enn, men tað kann broytast skjótt. "Louise L" var nakað yvirísað, tá teir komu, tí tað hevði verið eitt sindur av aldu norður yvir. "Lómur" hevur verið inni og landað í Illulissat í dag. Teir høvdu gott 60 tons inni og slagið var

skuldu út aftur í kvøld, og teir siga, at eingin ísur er við Disko, har teir hava verið og roynt.

Grønlandsposturin skrivaði 20. januar, at útlit eru fyri, at Grønland kann gerast útflutningsland fyri tara. Teir eru við at kanna, um tað er møguligt við taraframleiðslu her á landi, sigur landsstýrisslimurin fyri vinnu- og landbúnaðarmál. Ein umlegging frá smábátafiskiskapi til tarafiskiskap er bílig, og ein lítil bátur kannuttan stórvegis ílegging brúkast til at samla tara. Sagt verður, at stórir eftirspurningur er eftir tara á heimsmarknaðinum. Tari verður brúktur til mangt og hvat so sum hjartaheilivág, fløtaís og nógvur ymiskar matvørur. Nú til várs verður sett í gongd, um tað er rentabult at dríva tarasamling. Teir eru við gott mót av kanningunum, sigur projektleiðarin, Ole Hertz, antropologur, frá Arctic Ecological Research á Bornholm.

Í hesum projekti er eisini ein seyðabóndi, sum hevur ov lítið øki at velta upp úr nýggjum, og tí hevur hann nógvur útreiðslur av fódri til seyðin. Nú skal bóndin royna at geva seyði tara sum tilskotsfóður um veturin.

Heimsmarknaðurin er uppá 6 milliónir tons av tara um árið, sum er mett til góðar 3 milliardir kr. At enda stendur, at Ísland og Føroyar standa uppá spring at vera við í tí grønlandska projektinum. Livst so spyrst.

23. januar vóru minus 21,8 stig og eitt lot av norði. Tað var kølið – fór líka í mergin. Væl av ístoku er, men enn er sjógvurin her á okkara leiðum ikki blivin harður, og so ljóðar frá lýggjari veðri um vikuskiftið. Vit fáa at síggja. "Nanok Trawl" skal eftir ætlan koma inn tann 27.

19. januar vóru minus 17,3 stig og eitt lot av norði. "Helene L" liggur her við maskinbreki. Teir fáa eykalutirnar í vikuni.

Har, sum "Lómur" hevði roynt, var eingin ísur komin enn, teir skuldu út aftur um kvøldið á nýggjan túr.

Annars hevur tað ikki viðráð har suðuri hjá krabbafiskiskapinum, og skipini hava ligið bakk. Her hava smábátarnir fingið eitt lítið sindur av krabba, men teir flestu eru í gongd við at draga teinarnar upp, tí veðurmenninir siga frá kulda. "Lómur" var inni í Illulissat í dag, og teir høvdu gott 60 tons inni. Teir

unum vísa, at har má setast hart inn við reguleringum av Holsteinsborgdýpinum, tí fiskiskapurin eftir krabba har er minkaður so at siga niður í einki. Landsstýrið hevur eisini viðtikið, at TAC-ið fyri krabba í 2004 verður ásett, tá tann nýggja lógin um krabbafiskarí verður góðtíkin. Tey skip, sum hava søkt um loyvi fyri 2004, eisini innhandlingskipini, kunnu halda fram sum nú, til tey fáa at vita frá landsstýrinum, tá TAC er ásett fyri 2004.

13. januar kom "Louise L", skeljaskipið, til Sisimiut. Teir høvdu bert roynt ½ døg norður við Nuuk, tá spælið gekk fyri. Teir fóru inn til Nuuk eftir eykalutum, og so norður higar at umvæla spælið. Tá tað er klárt, fara teir norð í Norðrara Streymfjørð at royna eftir jákups-skel nakað inni í fjørð-

Fótbóltskappingin hjá fiskimonnum

Á jólum varð – eins og undanfarin ár – skipað fyri innandurakapping í fótbólti í KÍ-høllini.

Kappingin í ár var mánadagin 29. desember, og tað luttóku manningar frá 35 bátum.

Hetta er á leið sama lut-tøka sum hini árin. Manningarnar komu úr Havn, Eysturoynni og

Norðuroyggjum. – Vit hava hetta burturav sum eina hugnakapping.

Tað er nokkso misjvnt, hvussu menninir eru fyri at renna, men ring kondi-tión heldur ongum aftur í at luttaka. Summir eru heilt væl fyri, og heilt nógvur manningar hava sum fastan vana at venja, tá ið teir eru heima.

Úrslitið av kappingini var, at manningin á alibát-inum Stígabrúgv vann í finaluni á trolbátinum Varðanum. Nummar trý gjørdist línubáturin Polarstjørnan.

Tá kappingin var av, varð borðhald í Skálanum fyri luttakarunum. 140 menn sessaðust við borð-ini. Talið var nakað lægri

enn undanfarin ár, men hóast hetta varð bæði sungið og talað. Menn hugnaðu sær óført og vóru sera glaðir fyri at hittast til eina kapping sum hesa.

Innandura fótbóltskapp-ingin fekk góðan stuðul í ár. Stuðlanir vóru: Statoil, P/F KBI í Klaksvík, Havsbúrún í Fuglafirði, Norðoya

Sparikassi, Norðoya Bjarg-ingarfelag, Skipalistin og Klaksvíkar Kommuna sum hevur latið ferðasteypið.

Teir á vinnandi liðinum finga minnisplátu, sum var latin av Skipalista-num. Skipalistin hevur latið skeytplátu til vinn-andi liðini øll árin.

Leikarnir, á vinnandi

liðnum, finga harum-framt eitt gávukort uppá eina ferð við fótbólts-landsliðnum til ein dyst í VM undankappingini, sum byrjar í heyst.

Longu nú er avgjört, at kappingin næsta ár verður 28. desember.

Vinnandi liðið gjørdist manningin á alibátinum "Stígabrúgv".

Vinnandi manningin tekur ímóti ferðasteypinum.

Annað pláss fór til manningina á trolbátinum "Varðin".

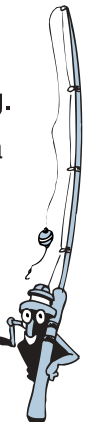
Manningin á línubátinum "Polarstjørnan" endaði á 3. plássi.

SELIR TÚ skipa- ella bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti holli boð-berin, sum fer um-borð á skipini – umvegis reiðaríni – hvønn útgávudag.

Gerio eina skilagóða lýsingar-avtalu við okkum.

Ringið tlf.
311569

Saltfiskaforminnissavn í Íslandi

Ísland er á nógvum økjum frammanfyri okkum. Nú hava teir fingið eitt fornminnissavn fyri saltfisk. Fiskivinnublaðið "Ægir" hevði eina frásøgn frá hesum savni.

Tað kallast "Saltfisksetur Íslands" og er í Grindavík á suðurlandinum, ein tíma við bili úr Reykjavík. Hetta er ikki langt frá Bláa Lóninum, so tað liggur væl fyri at vitja bæði. Savnið varð opnað í september 2002 og vitjanin hevur verið framúr góð. 15.-16.000 gestir hava vitjað í eitt ár. Her er talan um sovæl íslendingar sum útlendingar, og hevur hetta stóran týðning fyri eina líttla bygd sum Grindavík.

Saltfiskur hevur djúpar

røtur í Grindavík og saltfiskur hevur verið virkaður her í mong ár. Tískil varð avgjørt, at eitt slíkt savn skuldi vera her. Fyri umleið tveimum árum síðani, var FF-blaðið á vitjan í Grindavík, og vit høvdu eina stóra frásøgn frá flaka- og saltfiskavinnuni í býnum.

Her verður søgan um saltfiskin lýst ein sera fjølbroyttan hátt og við allari nútíðar útgerð.

Við at bíleggja frammanundan, ber eisini til at fáa máltíðir við saltfiski.

Trý fólk arbeiða á savninum, og tað er opið allar dagar frá kl. 11. Sagt verður eisini, at her koma almennir stovnar við gestum. M.a. hevur Fiskimálaráð Íslands vitjað savnið.

Hetta skuldi givið okkum nakað at hugsa um. Hava íslendingar eina saltfiskasøgu, so hava vit tað so sanniliga eisini. Tað er skrivað nakað nógv um hesa søgu okkara, m.a. av Peturi Háberg og Jóan Paula Joensen. Nakað av søguni hava vit skrivað um her í blaðnum. Men tað hevði nú verið nakað heilt annað, at kunna víst okkara unga fólki hesa søguna so ítøkiliga, sum tað kann gerast á einum slíkum savni. Ikki minst nú, eingin fiskur verður flaktur umborð á skipi longur.

Koma vit til Íslands verður heilt givið farið framvið. Tað sama eiga aðrir føroyingar at gera.

Saltfiskasetur Íslands í Grindavík. Tað var við Grindavík, at "Anna" fór á land í 1924 og allir umborð umkomust.

Vasking av saltfiski hevur gingið fyri seg nakað sum í Føroyum.

Í Íslandi hevur saltfiskur verið **hongdur** upp at turka meðan hann í Føroyum varð **lagdur**.

Valúrslit sum ein kundi vænta

Tað er ikki ofta, at ein valósigur er so sjálgjörður, sum tann hjá andstøðuni í undanfarna tingi.

Tað er sjáldan, at ein andstøða skuldi verið so væl fyri at fingið ein ruddiligan valsigur, sum til hetta løgtingsvalið.

Tað var ikki bert Sambandsflokkurin sum tapti, tað gjørdi Javnaðarflokkurin so vissuliga eisini. Hann fekk júst tað prosent aftur, sum hann misti í 2002. Tískil hevur hann ikki vunnið so mikil sum eina atkvøðu við at vera í andstøðu síðani 1998. Tann munur sum er, er hin vegin. Sambandsflokkurin hevur hóast alt framvegis eitt munandi betri úrslit enn í 1998.

Tað er ikki bert valstríðið, sum er orsökkin. Tað er millum valini, at flokkar skulu gera seg verdugar til fólksins álit, og tað hava teir als ikki gjørt. Vanliga

metanin millum fólk hevur verið, at tað er framúr, sum andstøða hevur verið vánalig seinastu árin.

Besta prógvið er leikluturin sum eftirlitsmyndugleiki hjá landsstýrinum. Her hevur andstøðan tvær ferðir í farna valskeiði fingið reyvina uppfrá. Fyrru ferð var í Jørgen Niclasen málinum, sum teir fingið uppí hendurnar fyrst frá Torbirni Jacobsen og síðani í eini frageiðing, sum tað kundi tosast bæði fyri og ímóti.

Seinnu ferð var í tí 25 ára gamla Norðdepilsmálinum, sum andstøðan mátti fara í bókahandilin at keypa sær.

Men andstøðan hevur ikki víst nakran sjálvstøðugan hugburð í rættarpolitikk og -fatan, sum hóast alt er týðningarmesta grundarlagið fyri veruligum frælsi hjá tí einstaka borgaranum.

Tann, sum fylgir tað allarminsta við, veit, at so væl lögmaður sum fleiri landsstýrismenn hava havt ábyrgðina av miðvísu brotum á rættarligar grundreglur, tá hetta hevur tænt teirra áhugamála. Úrslitið er ein kaotisk fyrisiting, har borgarin ikki veit, um hann er keyptur ella seldur. Tað er tískil als ikki neyðugt at fara aftur til 1980 fyri at kunna staðfesta, um Anfinn Kallsberg er egnaður til sítt starv!

Burtursæð frá einstøkum tingmonnum í onkrum málum, so hevur andstøðan látist fullkomiliga sum einki í slíkum rættarbrotum, og hevur hon tiskil verið við til at legalisera tey. Harvið hevur andstøðan styrkt ta fatan, sum samgongan sjálsagt er áhugað í, at her er eingin trupulleiki og stýris skipanin v.m. riggar, sum hon eigur.

Hesi grundleggjandi viðurskiftini fyri eitt rættarsamfelag hava ikki so mikil sum verið nevnd í valstríðnum. Tað kom at snúgvá seg um luksus trupulleikar sum skrásett parlag, og so at gera heimssins longsta tunnil av sín um slag til Sandoyar fyri eina hálva milliard!

Andstøðan hevur tiskil ikki staðið fyri fólki sum nakað alternativ, og so kundu tey fyri tað velja tey somu, hóast tann hurli-vasa sum hevur valdað.

Tí kann úrslitið av valinum als ikki koma óvart á ein uttanveltaðan eygleigara. Tað kundi nevniliga ikki enda øðrvísi, og hetta man andstøðan eisini hava verið ávarað um. At hon nú móguliga kemur fram at er so ikki henni sjálvari fyri at takka. Orsökkin er bert "kemiurin" millum gomlu samgonguflokkarnar.

Hvat nú? Nú kunnu vit bert vóna, at rættartilvitanin hjá teimum evt. nýggju samgonguflokkunum er betri í samgongu enn í andstøðu og onkur ábending er kanska um tað.

Tí eigur tað at vera ein tann fyrsta uppgávan hjá nýggjum landsstýri at rudda upp í landsumsitingini. Tað er ótrúliga umráðandi at fáa vanligar rættar- og umsitingarreglur at galda í samfelagnum. Til hetta krevst heilt greitt ein nýggj umsitingarleiðsla í Tinganesi, og má hon hava ta rættarfatan, sum krevst í einum rættarsamfelag.

Annars kundi ein nýggj samgonga roynt seg við eitt sindur av nýhugsan á tí fólkaræðisliga økinum. Tað kemur javnan fram, hvussu tað er ein oyðimarkargongd at vera í andstøðu, og flokkarnir

vilja gera næstan hvat sum helst, fyri at sleppa í samgongu. Tá hugsað verður um, at veruligi munurin millum flokkarnar er nærur eingin, skuldu vit roynt eitt magistratstýri. Her eru allir flokkar við og ein sleppur frá samgongusliti við allari teirri orkuspillu, sum er við hesum.

Letur hetta seg ikki gera, so kundu vit gjørt eins og í t.d. Danmark. Har verða formanssessir latnir andstøðini, so hon fólir seg at vera eitt sindur við kortini. Víst hava vit eina merkiliga skipan, sum við eini smolari samgongu kann geva andstøðuni ein formanssess, ofta við lutakasti. Men verður samgongan breið, er eingin formanssskapur til andstøðuna.

Livst so spyrst.

Nú stuðla fiskifrøðingar hjá ICES fiskidagaskipanina

Jón
Kristjánsson.

Sum kunnugt hava Jørgen Niclasen og íslendski fiskifrøðingurin Jón Kristjánsson í nakrar mánaðar ferðast runt í Europa og "missionerað" fyri okkara fiskidagaskipan.

Ofta kann tað vera tungligt at vera trúboðari. Men tað hevur tað so ikki verið hjá hesum báðum, tí nú er ein tann fremsti fiskifrøðingurin hjá ICES blivin "umvundur".

Hetta sæst í eini frásøgn í danska blaðnum "Fiskeritidende" frá fundi í Hirtshals fyrst í januar. Dansk fiskivinnufólk vóru umboðað. Her vóru eisini fiskifrøðingar, og millum hesar var Poul Degnbøl, ið ikki er hvør sum helst. Hann er nevniliga formaður fyri ACFM – nevndin undir ICES. Tað er júst henda nevndin, sum ger tilráðingarnar um TAC fyri fiskastovnarnar á okkara leiðum, og tískil eisini fyri fiskastovnarnar undir Føroyum. Eitt tíðarskeið

var Kjartan Hoydal formaður í hesi nevnd.

Við yvirskriftini "Biologer roser færø-model" skrivur blaðmaðurin hjá Fiskeritidende m.a.:

"Den færøske reguleringsmodel, som baserer sig udelukkende på fiske-dage, møder bred opslutning fra førende fiskeribiologer.

Den færøske model er blevet et varmt debat- emne, efter at Hirtshals Fiskeriforening og byens erhvervsråd mandag den 5. januar havde inviteret til orienteringsmøde om systemet.

Fordelene ved den færøske reguleringsmodel er, at alt hvad der fiskes, må tages med i land. Det betyder intet udsnid og ingen omdøbning af fisk, og det giver mere troværdige fangsstatistikker for biologerne at arbejde med.

Der er dog også ulemper ved systemet. Færømodellen kræver nemlig,

at indsatsen skal styres, og det kan være vanskeligt at styre kapaciteten.

Alligevel ser førende fiskeribiologer flere klare fordele med indsatsregulering frem for et kvotesystem."

Poul Degnbøl sigur m.a.: "Der er nogle helt klare fordele, nemlig, at vi får reduceret udsnid og de ureglementerede landinger. Det ser vi også demonstreret på Færøerne, og det er klart at foretrække". Hann heldur ikki tað bera til, sum gjørt verður í ES, at hava bæði kvotur og fiskidagar.

Greinin heldur fram:

"Det største problem med at indføre en færøsk model i EU er imidlertid, hvordan fiskedagene skal fordeles mellem landene. For øjeblikket er "relativ stabilitet" den fordelings-nøgle man bruger, men den kan stå for fald, hvis der indføres et nyt system."

Víst verður á, at tað er ikki bert sum at siga tað, at byta fiskidagar millum øll ES londini, so ymisk sum fiskiveiðuviðurskiftini eru í hesum londum. Men hetta er ein trupulleiki hjá politikarum og ikki hjá fiskifrøðingum. Poul Degnbøl sigur annars, at ACFM í 10 ár hevur mælt til eina veiðuorku regulering. Hann sigur eisini, at kvotur ikki eru nakað, sum fiskifrøðingar hava funnið uppá.

Hinvegin, so var Poul Degnbøl als ikki samdur við Jóni í hansara sjónarmiði um, at tá nógur smáfiskur er, ræður um at veiða mest gjørligt, so matur verður til restina, so hon kann koma undan.

Skipanin rætt forstaðin

Á forsíðuni lýsir Fiskeritidende skipanina á henda hátt:

"Den biologiske rådgivning vil blive simplere og

mindre usikker, hvis der indføres en ren havdager-regulering efter færøsk model i EU. Det kendetegnende ved en ren indsatsregulering er, at den er selvregulerende. Det vil sige, at når bestandene er gode, er fangsterne i top og i bund, når bestandene er nede."

"Indsatsreguleringen tager således sit udgangspunkt i, hvad der er i havet, og ikke hvad biologerne tror, der er i havet, og det vil betyde en styrkelse af den biologiske rådgivning", mener formanden for den rådgivende komité under ICES.

Til hetta er at siga, at júst henda frágreiðingin kundi verið tikið úr okkara ársfrágreiðing.

Formaðurin í ICES heldur fram:

"Ved et indsatssystem behøver man ikke vide, hvor stor rekrutteringen er. Det er en fordel for den biologiske rådgivning, at man ikke skal forudsige, hvor stor bestanden er næste år, så det vil gøre rådgivningen mindre usikker," sigur Poul Degnbøl.

Her kann viðmerkjast, at nú biða vit bert eftir, at okkara egna fiskifrøðingar viðurkenna tað sama, sum umboðið fyri ICES. Tað er nevniliga greitt, at Fiskirannsóknarstovan ar-

beiðir framvegis, sum um vit hava eina kvotaskipan, og hetta er í veruleikanum størsti bágin fyri fiskidagaskipanina.

Her síggja vit tað margháttliga, at meðan trúboðaravirksemið hjá Jørgeni eydnast væl í ICES, so tykist tað ikki at hava rinið við á Fiskirannsóknarstovuni.

Hvør eigur fiskidagaskipanina?

Í samband við valstríðið hevur spurningurin verið uppi um, hvør ið "eigur" fiskidagaskipanina. Hesa kann eingin flokkur kanna sær sum so. Tað var eitt samlað landsstýri av Sambandsflokkinum, Javnaðarflokkinum, Sjálfstýrisflokkinum og Verkamannafylkingini, sum setti sær fyri, at neyðugt var við einum alternativ til kvotaskipanina. Tískil varð ein nevnd sett frá vinnu, umsiting og fiskifrøði, at gera eitt slíkt uppskot. Tað varð eisini gjørt við ársbyrjan 1996. Í tinginum avráddu Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin at seta skipanina í gildi frá mitt í 1996, og hetta varð vist gjørt av einum samdum tingi.

So nógv kann fáast burtur úr, tá menn draga eina línu.

Forsíðan av Fiskeritidende. mynd av Jón.

Poul Degnbøl, leiðandi fiskifrøðingur hjá ICES, tekur á fundi í Hirtshals undir við fiskidagaskipanina. Á fundinum var í hvussu er ein føroyingur. Nr. 3 f.v. í fremstu røð sæst Asbjørn Magnussen, ættaður úr Sandavági. Hann hevur í nógv ár búð í Hirtshals, har hann eigur kraftblokkaskip.

Petur Jakku ommubeiggi

Petur Jakku ommubeiggi og Jákup ommubeiggi bygdu sær eini dupulthús beint omanfyri sandin, soleiðis at Júsknará, sum nú er lögð undir heilt, kom at vera millum gomlu Dunga-húsini og teirra hús. Eg kann hugsa mær, at hetta hevur verið fyrsta búseting millum býlingarnar "Millum Áirnar" og "úti í Grógv". Petur Jakku átti ytru helvtina, og er nokk farin í húsini, tá ið hann giftist Elspu Katrinu, ættað úr "niðri við Hús" í Syðrugøtu. Hon var systir Per bónda, sum hevði konu úr Barbustovu, Berlin, sum var systkinabarn abba okkara. Tey áttu ein son saman, Poul Anthon, uppkallaður eftir ommuni og abbanum Annu Malenu og Poul á Dunganum. Tey finga ikki nógv ár saman, tí Elspa Katrina doyði av bróststjúku. Aftaná at konan doyði, flutti Petur Jakku heim aftur á Dungan við soninum, og her húsaðist hann saman við mammu síni. Húsini seldi hann til Petur Rasmussen av Skála, sum síðani seldi tey til Eiðis Hans Jakku og Sáru, sum búleikaðust har alla sína tíð saman við teirra 4 børnum.

Tá ið foreldrini vóru deyð, giftist Petur Jakku upp aftur við Onnu Kristinu úr Grótinum undan Gøtueiði. Tey finga eina dóttir saman, men hon doyði frá teimum sum lítil.

Misti sonin við "Onnu" Tá ið sluppin "Anna" av Toftum fórst í 1924 við mann og mús, og ommubeiggi har misti sín einkarson, má sigast, at óeydnan var fullkomin. Eg havi hoyrt sagt um Poul Anthon, at hann var ein fittur og evnaríkur unglingi. Ein maður varð álvarsamt sjúkur umborð, og tí hevði skiparin tikið ta avgerð at seta inn í Grindavík í Íslandi við honum. Veðrið var ringt, skipið fór á land, og eingin maður varð bjargaður. Hetta má hava verið ein stórusmekkur hjá Petur Jakku ommubeiggja. Men hann var ein trúgvandi maður og hevur søkt sær ugga hjá honum, sum eina troysta kann undir slíkum viðurskiptum.

Tá Poul Andreas, sonur Jákup ommubeiggja, fór til gravar 89 ára gamal í 2000, hevði hann ynskt, at sangurin "Skulle vi vel alle mødes" skuldi syngjast. Systkinabørn vóru

Her er Petur Jakku, 1869-1942, saman við einkarsoninum Poul Anthon, sum var føddur í 1901 og fórst við "Onnu" í 1924.

teir og høvdu nógv saman. Poul Anthon hevði eisini givið hendan sangin út á seinasta missiðsmøti hann var á, áðrenn hann fór avstað hendan túrin. Og Poul Anthon kom heldur ikki aftur.

Petur Jakku var ein av stóru stuðlunum, tá missiðshúsið varð bygt.

Eg haldi, at ommubeiggi hevði siglt í yngri árum. Hann var í nógv ár uttanbudamaður hjá beiggjanum Absalon, sum hevði handil og reiðaravirki í bygdini og tók ímóti fiski.

Tóku børn til sín Ommubeiggi og Kristina fostaðu ein smádrong upp, ættaður norðan frá Gjógv. Hann æt Luddi og kom til teirra um pinkalítil. Eisini Alberta, ættað

úr Grótinum í Klaksvík, var uppfostrað har. Hon var bróðurdóttir Kristinu. Andrias í Kókubúðini var eisini nøkur á á Dunganum, tí mamman fór á Sanatoriið, men 12 ára gamal fór hann yvir aftur til Norðragøtu. Alberta giftist við Meinhardi Gaardlykke úr Lamba, og tey búsettust har. Dóttir teirra, Asta, varð eisini uppfostrað á Dunganum. Hon giftist inn á Skála. Mona systir minnst, at hon og Palli bróðir vóru boðin í jólaselskap hjá Kristinu, og saman við Ludda finga tey sjokulátu og flødashjúk. Eisini finga tey nógv finar køkur, og Luddi átti nógv leikutoy, sum tey spældu við aftaná. Tað, sum hon minnst sum eitt serstakt

upplivilt var, at tey finga loyvi til at koma inn í eitt myrkt rúm, har tað hekk ein sjálvlýsandi krossur á veggnum. Ommubeiggi hevur nokk keypt hann uttanlands. Hetta stendur so klárt í minni hennara, tí henni tókta hetta at vera so óskiljandi. Eisini uttanfyri húsini var so nossligt, baldursbrá vaks í tí hvíta skelsandinum.

Petur Jakku til lands í Íslandi Eg minnst so væl, tá ommubeiggi kom heim aftur, hann hevði verið til lands í Íslandi. Eg minnst, hvussu hann luktaði, tá hann mussaði meg; hann skráaði nevnliga. Hann beyð mær inn at fáa mær ber, sum hann hevði havt heim við úr Íslandi. Hann

Hetta er fyrra kona Petur Jakku og mamma Poul Anthon, Elspa Katrina, ættað úr Húsgarði í Syðrugøtu

Hetta er seinna kona Petur Jakku, Kristina, 1874-1954, sum var ættað úr Grótinum á Skipanesi.

var so fittur. Eg helt hann vera ein vakran eldri mann. Vit vóru ógvuliga góð við hann og hann við okkum. Luddi fór til Klaksvíkar í málalæru hjá Peturi á Hædd, og hetta arbeiðið lá væl fyrri hjá honum. Hann bleiv verandi ógiftur og búði á Dunganum, til hann bleiv ein gamal maður. Tey seinastu árinu búði hann í sambýlinum "Valhøll" og doyði har.

Hjá Kristinu skuldi alt vera fullfíggjað Seinastu ferð eg var inni á Dunganum og vitjaði Kristinu, fekk eg drekka í fínustovu. Tey høvdu tvær stovur. Í fínustovu vóru vakrir plyssmøblar og hvítar stívaðar gardinur við breiðari heklaðari blondu niður við, som so vóru tiknar til síðis. Gólv- ið var hvítskúrað og garvaði skinn prýddu tað. Kristina var ógvuliga blíð. Vit komu at tosa um royking. Eg segði, at eg átti ongantíð sigarettir inni til at bjóða fólki, tí at hvørgin okkara roykti. Tá minnst eg, at Kristina segði: "Tað, sum tær ikki dámar at brúka sjálv, skal tú ikki bjóða øðrum." Jú, Kristina hevði sínar avgjördu meiningar. Kristina var seymikona. Hon hevði ógvuliga góðar hendur. Hon var eisini perfektionist í tann grad, at alt hon gjørdi tók langa tíð. Ofta mátti hon brúka nakað av náttini afturat fyrri at fáa alt soleiðis, sum hon vildi hava tað.

Har skein á hvørjum spreki. Tú aftraði teg við

at stíga á tað grønmálaða gólvið, sum altíð skein og sá nýmálað út. Gardinur og dúkar vóru heklað og broderað og væl var strokið og stívað. Meginpartin av summarinum brúkti hon til at gera høvuðreint og at mála. Hon helt heimið ógvuliga pent, eisini tá hon kom uppí árinu. Kristina livdi mong ár eftir, at ommubeiggi var deyður.

Kringur í íslenskum Petur Jakku var annars nógv ár til lands í Íslandi, og hann dugdi væl málið, sum hendan søgan sigur frá:

Í 1933 vóru íslensk skúlabørn og ferðaðust ymsa staðni í Føroyum. Millum annað vóru tey til eina hugnaløtu, sum varð hildin í gymnastiksalinum í Gøtu skúla. Í samband við hesa samkomu, helt Petur Jakku ommubeiggi røðu á reinum íslenskum máli. Sagt er mær, at hendan røðan varð hildin at vera á so høgum støði, at hon fekk nógva umrøðu tíðina aftaná. Dunga-mentanin fornoktaði seg ikki.

Petur Jakku var vakur og vælvaksin maður. Hóast sína vanlagnu, minnst eg hann sum ein mann, ið altíð var líka vinsælur og blíður. Ein maður, vit sóu upp til.

Í næsta blað verður greitt frá søguni um beiggjan Absalon av Skála og um torvskurð hjá syðrugøtufólki.

*Skulle vi vel alle mødes
hist bag Jordanflodens Brus,
med de frelste finde Bolig
evigt i vor Faders Hus?*

*„:Mødes vi;
paa den anden Side Floden,
der, hvor Jordens Nød og Storme
er til evig Tid forbi?*

*Skal vi mødes hist i Staden,
som ved Livets klare Elv
er med Jaspis, Guld og Perler
bygget af vor Fader selv?*

*Der, hvor de genløstes Lovsang
samles skønt i Harmoni,
og Alskabningen for Tronen
med Lovprisning stemmer i!*

*Skal vi møde vore kære,
som her revses af vor Favn,
i Forklarelsen dem skue,
kalder mildt af dem ved Navn?*

*Skal vi møde Herren, Jesus,
naar han henter hjem sin Brud?
Skal vi sluttes i hans Arme
og for evigt love Gud?*

*Ja, om her vi griber Fligen
af hans klædebon paa Jord,
vævet af hans Daab og Nadver
og af hvert hans Frelserord.*

*Ja, om her vi ham lyde,
følge tro hans Hyrdespor,
da skal vi af Naade bænkes
ved hans kongelige Bord.*

Poul Anthon ynskti hendan sangin sungnan á seinasta møtinum hann var á, áðrenn hann fór við "Onnu" og fekk eina váta grøv. T.v.s. hann er grivin í Reykjavík. 76 ár seinni varð sami sangur sungin, tá Poul Andreas fór til gravar í 2000.

Nýggjársheilsan frá Teddy Kollek, borgmeistara í Jerusalem í 28 ár:

Vónin má ikki slókna!

Formaðurin í FF fekk nú um dagarnar nýggjársheilsan frá fyrrverandi borgmeistarinum í Jerusalem, Teddy Kollek, har hesin takkar fyri heilsanina og fyri ein føroyskan álmanakka.

Sambandið millum Óla Jacobsen og Teddy Kollek er "arvað" frá Johan Niclasen í Hesti, sum doyði fyri tveimum árum síðani. Johan var ein kendur ísraelsvinur, sum hevði samband við Kollek. Óli gav honum boðini um, at Johan var deyður, og svaraði hann beinanvegin aftur, hvussu harmur hann var um tað.

Síðani tá hevur Kollek fingið nógv tilfar úr Føroyum, og hann hevur eisini fingið ein føroyskan borðbát.

Hóast Kollek er 92 ára gamal, so er hann framvegis virkin og heldur sítt samband við umheimin viðlíka, og hetta samband umfatar so eisini Føroyar.

Meira um Kollek
Tað er eingin ivi um, at Teddy (Theodor) Kollek er ein merkisverdur persónur. Vit fara at at greiða meira frá um Kollek, sum hevur havt eitt einastandandi lív, og sum man roknað sum ein av fremstu politikarum Ísraels yvirhøvur.

Teddy Kollek er føddur nærindis Budapest í Ungarn tann 27. mai 1911. Hann varð uppkallaður Theodor eftir Theodor Herzl, sum var grundleggjarin av zionismuni, sum var fyrsta stigið at fáa stovnstett ein jødiskan stat. Pápi Teddy og Herzl vóru nevniliga vinir, so Teddy Kollek kann sigast at hava verið ein partur av søguni hjá Ísrael frá byrjan og til henda dag.

Seinni flutti familjan til Wien í Eysturriki, har Kollek er heiðursborgari.

Tingaðist við Eichmann
Teddy byrjaði longu sum blaðungur at arbeiða fyri sítt fólk. Í 1934 sníkti hann seg inn í Týskland, har nasistarnir høvdu fingið valdið, og hann fekk bjargað einum jødiskum barni úr landinum og harvið lukkuni hjá eini familju í Eysturriki. Um hesa tíðina fall hann eisini fyri teirri 17 ára gomlu Tamar Schwarz, sum var dóttir ein rabbi í Wien, og

Teddy Kollek, fyrrverandi borgarstjóri í Jerusalem.

giftist við henni. Í 1935 flutti Kollek til Ísrael, har hann var við at stovna eina kibbutz við Galileavatnið. Men hann kom javnan aftur til Europa, og í árunum 1938-45 arbeiddi hann serstakliga undir jørðini fyri at hjálpa sínum fólki. Millum teir, hann tingaðist við, var sjálvur Adolf Eichmann, og tað eydnaðist honum at gera eina avtalu við hann um at bjarga 3.000 ungum jødum, sum í fyrsta umfari komu til Onglands. Sum kunnugt var tað Eichmann, ið stóð á odda fyri jødatýningini hjá nasistunum. Hann varð hongdur í Ísrael í 1961.

Næsti maður hjá David Ben Gurion
Kollek var við í ST í 1947, tá Ísrael varð viðurkent. Hann var sendimaður Ísraels í USA 1950-52, og hann var aðalstjóri í ísraelska forsætismálaráðnum 1952-64. Har kom hann at vera næsti maður hjá David Ben Gurion, sum var fyrsti forsætismálaráðharri Ísraels, og sum verður roknaður sum tann veruligi grundleggjarin av statinum Ísrael.

Kom grundleggjandi at seta sítt merki á Jerusalem
Í 1964 verður Kollek valdur til borgmeistara í Jerusalem, og hann verður viðurkendur sum tann "stóri byggiharrin" av tí nútímans Jerusalem.

Hetta var vorðið sum uppgáva at fáa. Sum hann segði einaferð: "Okkara uppgáva er at fáa fólk at liva saman. Vit hava sera fjølbroytta íbúgvafjöld. Her eru jødar frá 104 bakgrundum og vit hava 40 ymiskar kristnar rætningar. Tað, sum ræður um, er at fáa hesi fólk at virða

Leysliga týdd er heilsanin frá Teddy Kollek henda:

Góði Óli,

Takk fyri vinarliga nýggjársheilsan saman við tí vakra kalendaranum við føroyskari list. Eg eri fegin um at fáa slíka áminning um tykkara hugtakandi part av heiminum so tætt til mín.

Eg veit, at tað er trupult at fylgja hendingunum í Ísrael, tí gongdin seinastu tíðina hevur verið eitt vónbrot, men eg vóni, at tit vilja vera við okkum í andanum. Eg havi altíð trú, at ein má ikki sleppa vónini. Um tað hendir er einki eftir. Eg havi eisini lært, nú eg eri í mínum tíggjunda ártíggund, at bjartskygni og vón kann gera ein mun, í hvussu er hjá fólkinum kring teg.

Eg takki fyri, at tú stóðugt minnir meg um tær vøkru og friðarlugu Føroyar, og at tú letur meg vita, at Jerusalem hevur vinir, sjálvt so langt burtur.

Við heitum heilsanum og øllum góðum ynskjum fyri eit lukkuligt, heilsuberandi og friðfult nýggjár."

Óg brævið er undirskrivað: Tygara – altíð Teddy.

hvønn annan, so tey, sum frá líður, ikki óttast nakran av hinum bólkunum."

Kollek hevur havt eina ótrúliga ávirkan á Jerusalem, og sagt verður, at hann hevur havt størstu ávirkanina á býin síðan Herodes fyri 2000 árum síðani!

Fekk milliardir í privatum stuðli
Fíggjarætlanin hjá býnum

var ikki nóg stór til at fíggja allar ætlanirnar hjá Kollek. So í 1966 stovnsti hann "Jerusalem Foundation", hvørs endamál var at savna pening til at fíggja parkir, sjúkrahús, lærustovnar og umhvørvisstovnar. Tað eydnaðist Kollek at útvega 360 mill. Dollarar í privatum stuðli, sum hava fíggjað 1400 verkætlanum, og sum rímligt er, sæst alt

hetta aftur í býnum. M.a. við einum Teddy stadium. Kollek er framvegis formaður fyri altjóða nevndini í "Jerusalem Foundation", og er hann framvegis virkin, hóast hann verður 93 ár fyrsta dagin.

Sum borgmeistari var hann eitt arbeiðsjarn. Hann kundi fara upp kl. 4 á morgni fyri at heilsa skrellimonnum. "Teir hava eitt hart arbeiði.

Onkur má vísa teimum, at teir eru virðismettir". Hansara telefonnummar stóð í telefonbókini, so borgararnir kundu vita, hvar teir skuldu venda sær, um gøtuljósini ikki virkaðu.

Aðrar morgnar kundi hann síggjast við einum bandupptakara, har hann las alt tað, sum trongdi til ábøtur, og morgunin eftir var hann aftur og hugdi eftir, um tað varð gjørt.

Men fyrst og fremst hevði Kollek eina hugsjón. Og tað eydnaðist honum at fáa statsleiðarar, filmstjórnum, rithøvundar og mong onnur at kenna tað, sum ein heiður at kunna vera við í byggingini av Jerusalem.

Sum borgmeistari var hann mettur at vera hógligur, og arabiska fólkið í býnum hevði tí stórt álit á honum. Hvussu hógligur hann var, sæst av at hann setti seg ímóti at flyta stjórnarsætið úr Tel Aviv til Jerusalem, tí mett varð, at hetta kundi gera spenningin millum arabar og jødar størri.

Í 1993 tapti Kollek borgmeistarassessin til umboðið fyri Likud. Men tá var hann eisini 82 ára gamal. Tað einasta hansara mótvalevni kundi nýta móti honum, var hansara aldur, men enn bilar ikki. Kollek hevur skrivað ein hóp av bókum um Jerusalem, og hann hevur fingið nógv heiðursmerki, so væl í Ísrael sum uttanlands, fyri síni avrik.

So tað er eingin ivi um, at Teddy Kollek er ein av teim fremstu undan-gongumonnum Ísraels í nýggjari tíð.

Føroya Fiskimannafelag kann vera errið av at hava samband við ein slíkan mann.

Tað er nú eisini eitt sindur ørandi at hava beinleiðis samband við ein mann, sum persónliga hevur havt samskipti við slíkar heimskendar persónar uppá gott og ilt sum Ben Gurion og Eichmann.

Fiskamarknaðurin verður nú umskipaður

Fiskamarknaðurin var upprunaliga bert ætlaður at vera ein uppboðssøla við tí endamáli at stuðla kappingini um fiskin og harvið gongdini í Fiskaprisunum. Tað var við hesi grundgeving, at FF setti fitt av peningi í felagið aftanfyrri hendan marknað. Sigast kann eisini, at hetta hevur tænt sínum endamáli, og Fiskamarknaðurin hevur væl og virðiliga stuðlað tí marknaðarbúskapi, sum varð settur í gongd ársskiftið 1989/90 við okkara felag sum einum virknum "føðihjálpara".

Gongdin hevur síðani verið tann, at størri og størri partur av orkunum hjá fyrirkunum og íleggjararnar hjá henni er farin til tað, sum í dag kallast ein landingarmiðstöð.

Samstundis eru komnar aðrar landingarmiðstöðir, sum skulu kappast við okkara. Hetta setur landingarpartin og uppboðs-partin í hvør sína kappingarstöðu. Meðan Fiskamarknaðurin á seinna økinum eru í kapping við onnur, er hann einsamallur á søluøkinum og kann tykjast at hava eina monopolstöðu.

Hetta kann í ávísu

mætum merkja, at Fiskamarknaðurin kann koma í eina tvístöðu, har ivi prinsipielt kann reisast um, hvørt Fiskamarknaðurin á søluøkinum er ópartiskur, samstundis sum hann skal selja fyrri øll og skal viðgera øll líka.

Samstundis hava verið røddir frammi seinna árin, sum hava fylst á, hvussu eigaraskapurin av Fiskamarknaðinum hevur verið. Tað sjónarmið hevur verið ført fram, at tað eigur at vera vinnan sjálf á sjógvi og landi gjøgnum teirra feløg, sum skal eiga størra partin av Fiskamarknaðinum – og tiskil hava beinleiðis ábyrgdina av honum.

Hetta hevur nevndin í Fiskamarknaðinum prinsipielt tikið undir við, og spurningurin hevur bert verið, undir hvørjum formi hetta skal gerast. Tey modell, sum hava verið frammi, hava øll rent seg fóst av formellum orsökum.

Aftaná seinasta aðalfundin í Fiskamarknaðinum, gjørdist formaðurin í FF formaður í nevndini fyrri Fiskamarknaðin. Hansara uppgáva hevur verið – saman við nevndini – at fáa til vega ein leist, sum

kann loysa hetta mál eina ferð med alla. Úrslitið av hesum er eitt "modell", sum er grundað á, at landingarmiðstöðin og sølu-funktióin skuldi haldast hvør sær. Hetta skal tryggja, at tað eingin ivi skal vera um, hvør ið røkir hvørji áhugamál.

Tiskil er gjørt uppskot til leist, sum inniber fylgjandi:

1. Verandi partafelag verður broytt til bert at gerast landingarmiðstöð.
2. Síðan skal stovnast eitt nýtt partafelag, sum skal reka uppboðs-sølu-partin hjá verandi partafelag.
3. Ráfiskakeypa- og Ráfiskaseljarafelagið seta hvør síni 25% í felagið, meðan Fiskamarknaðurin við verandi partafelag setur 50% í.

Nevndin í nýggja felagnum skal vera soleiðis samansett, at Ráfiskakeypa- og Ráfiskaseljarafelagið eiga helvtina av nevndarlimunum, og Fiskamarknaðurin hina helvtina. Av hesum skal eitt umboð vera frá Fiskimannafelagnum. Tá koma tey feløgini, sum beinleið-

is umboða keyparar og seljarar, at hava beinleiðis meiriluta í nýggja felagnum, bæði við partapeningi og nevndarsamansetting. Samstundis verður forðað fyrri "majorisering" við einstøkum dominandi partaeigarum.

Eitt slíkt modell skuldi lokið allar tær treytir, sum hava verið settar til eina framtíðarskipan á hesum øki.

Tað hevur verið nógv arbeiðt við hesum máli í teimum avvarðandi feløgnum. Men, sum rímligt er, hava meiningarnar verið nakað ymiskar, men tað tykist sum um, at menn yvirhøvur taka undir við hesum hugskoti, og á aðalfundi hjá ráfiskaseljarafelagnum millum júl og nýggjár varð endaliga samtykt, at taka undir við hesum upp-
leggi.

Nú ræður um at fáa tað praktiska uppá pláss. Hetta skuldi ikki tikið so langa tíð, so tað verður helst í vár at vit síggja umskipanina gerast veruleiki.

Úrslitið skuldi gjørt ein betri og størri kapping um fiskin til gagns fyrri allar partar.

FISKIMÁLARÁÐIÐ
FISKIVEIÐIEFTIRLITIÐ

Avloysarastarv sum dekkari til Fiskiveiðieftirlitið

Fyri dekkara sum skal í farloyvi verður eitt starv sum avloysari við skipunum hjá Fiskiveiðieftirlitinum, hervið lýst leyst, at seta sum skjótast.

Arbeiðið umfatar at ganga vakt, og annars taka lut í vanligum dekkararbeiði.

Førleikakrøv:

- Lýkur minstukrøv fyrri undirmenn, ið ganga brúgvavakt sambært STCW II/4
- Heilsuváttan fyrri sjófólk (uttan avmarkingar og er skikkaður til kagtænastu)
- Trygdarskeið

Setanartreytir og løn eru sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og Starvsmannafelagið. Setanarøkið er Fiskimálaráðið og stovnar undir tí. Tænastustaðurin er í lötuni Fiskiveiðieftirlitið.

Setanin er avmarkað til eitt ár.

Skrivlig umsókn við CV, saman við avriti av prógvum og møguligum viðmælum, skulu vera Fiskiveiðieftirlitinum í hendi í seinasta lagi 4. februar 2004 kl. 12.00.

Umsóknir skulu sendast til:

FISKIMÁLARÁÐIÐ
Att.: Fiskiveiðieftirlitið
Postmoga 347
110 Tórshavn

Nærri upplýsingar um starvið, kunnu fáast við at venda sær til Fiskiveiðieftirlitið tlf. 35 30 30 og tosa við Jóannes Heimustovu, samskipara.

LØGMANSSKRIVSTOVAN
Prime Minister's Office

STARV SUM FULLTRÚI

Av tí at ein av fulltrúum okkara er farin í farloyvi og seinni hevur sagt seg úr starvi, er í Stjórnardeild Løgmansskrivstovunnar eitt starv sum fulltrúi leyst at seta frá 1. mars 2004.

Fleiri upplýsingar um starvið eru at finna á www.tinganes.fo

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gegur
MEIRI
MINNI

- Góðgæti
- Víkublød
- Soft ice
- Milki shake
- Bakaravørur
- og mangt annað

Kioskin hjá Ingu

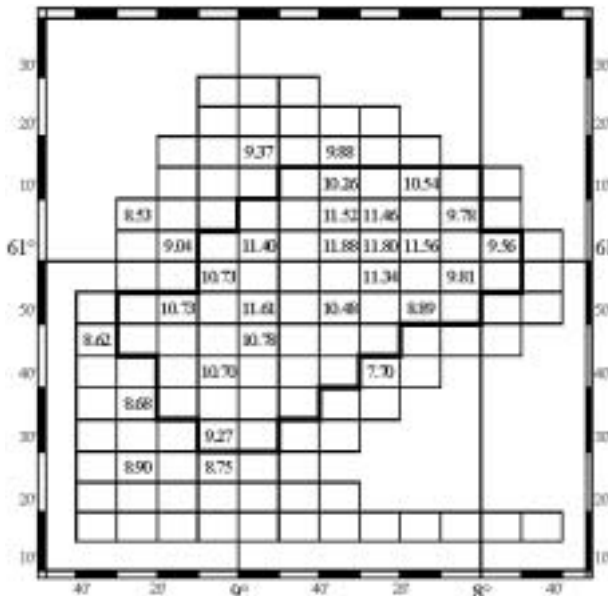
Magnus Heinason – Túrfrágreiðing

Yvirlitstroling-Føroyabanki. Túrur nr. 0368 – Tíðarskeið: 11/09-16/09-2003

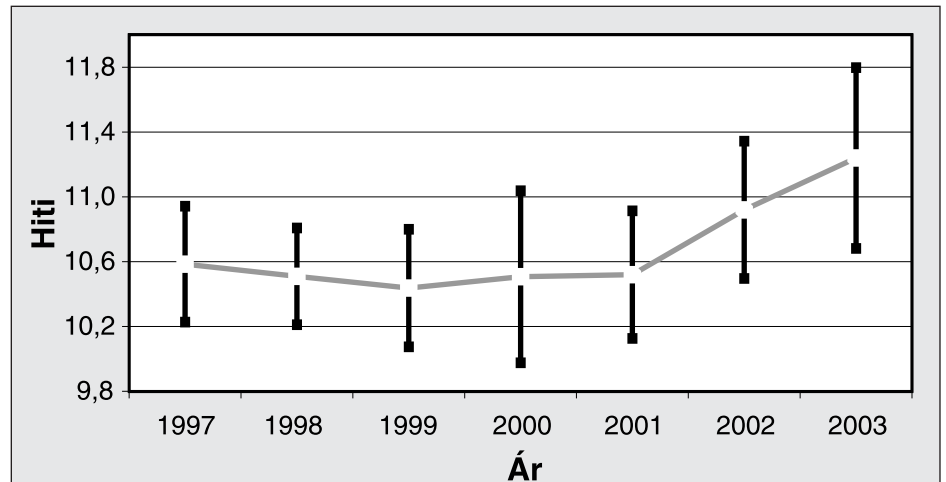
Samandráttur av úrslit-unum: Nú sær eisini út til, at minkandi føði eisini er farin at gera vart við seg á Føroyabanka. Toskur, hýsa og upsi eru 8-10% meiri rak nú, enn fyri ein-

um ári síðani. Hetta vísa nýggjastu kanningarar, sum fólk frá Fróðskaparsetrinum og Fiskirannsóknarstovuni gjørdu við Magnusi Heinasyni á Føroyabanka dagarnar 11. til

16. september 2003. Kanningarar vísa eisini, at miðalveiðan av toski og hýsu er farin niður í helvt, men at væl meira av upsa var at fáa. Upsin var smáfallandi. Helvtin av upsanum var minni enn 50 cm til longdar. Miðallongdin fyri allan upsan var einans 53 cm. Eisini er meira til av tí smærri toskinum á Bankanum nú enn undanfarin ár. Hendan túrin var miðallongdin á toskinum 72 cm. Hetta er væl minni enn tað hevur verið tey seinnu árin. Í seinnu helvt at 90-unum var miðallongdin á toskinum á Bankanum út við 90 cm. Mest var til av 2 og 3 ára gomlum toski; hetta er fiskur, sum er umleið 50 og 65 cm til longdar. Miðallongdin á hýsuni var 43 cm. Mest var av støddunum 25 cm, 40 og 50 cm. Hetta er hýsa, sum er avikavist 1, 2

Mynd 1: Miðalhitin við botnin á Føroyabanka 11.-16. sept. 2003. Hitin er miðalvirðið fyri hvørt tov.

Mynd 2: Miðalhitin +/- standardfrávik (S) við botnin á Føroyabanka um heystið árin 1997-2003. Bert mátingar grynri enn 150 m eru tiknar við.

og 3 ár gomul.

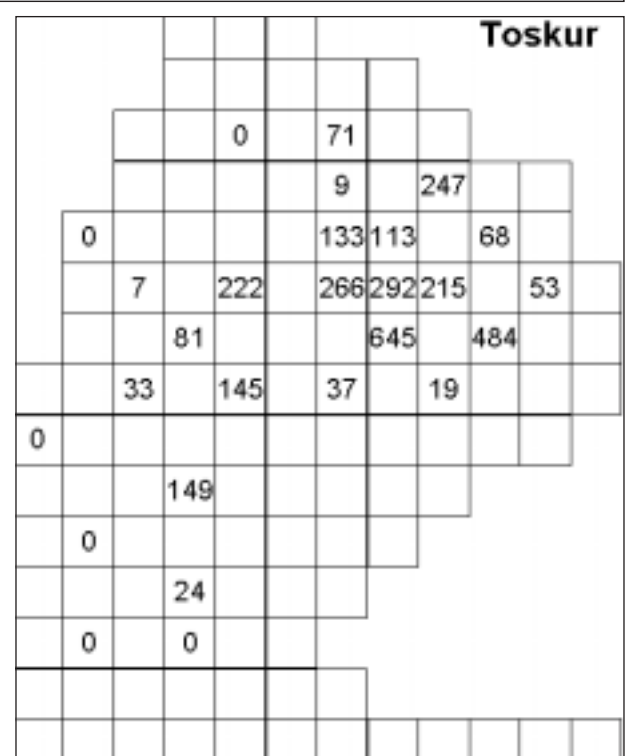
Mátingar av hitanum vístu, at sjógvurin við botnin er heitari nú enn seinastu undanfarnu árin. Miðalhitin hendan túrin var 11,24°C. Hetta er 0,32°C heitari enn somu tíð í fjør, tá hitin var 10,92°C. Enn er ov tíðliga at siga, um henda gongd in fer at halda fram, men hesin hitavøkstur var eisini staðfestur á váryvirlitstrolingini í ár. Tá var miðalhitin 0,40°C heitari enn á vártúrinum í 2002 (8,60°C móti var 8,20°C í 2001).

Fólk við frá FRS: Arnold Henriksen, Dagunn Olsen og Marit Pedersen.

Fólk við frá Fróðskaparsetrinum: Petra Elisabeth Hansen og Eyðfinn Magnussen.

Ábyrgd: Eyðfinn Magnussen, Fróðskaparsetur Føroya.

Endamál: Hetta var triði og seinasti túrin av heyst-yvirlitstrolingunum. Høvuðsendamálið við túrinum var at fáa til vega tilfar, ið skal nýtast í stovnsmetingunum av toski, hýsu og upsa, t.e. veiða í vekt og í tali, longdarbýti, vektbýti, aldursbýti, kynsbýti og kynsbúning av

Mynd 3: Veiða av toski (kg pr. tov) fingin á yvirlitstrolingini á Føroyabanka í tíðarskeiðnum 11.-16. september 2003.

nevndu sløgum. Umframt skuldi vekt, tal og longdarbýti skrásetast fyri øll fiskasløg, ið vórðu veidd. Eisini vóru magakanningar gjørdar av toski, hýsu, upsa.

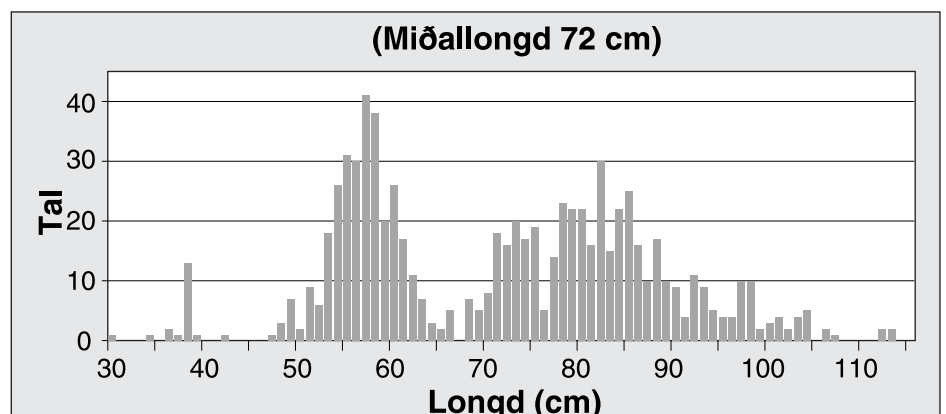
Reiðskapur: 116 fots kassatrol við 40 mm meskum í posanum og

við vanligum grunni. Breidlarnir vóru 60 m og 120 m, Steinhamns lemmar, Mínilog hita- og dýpd-armátari.

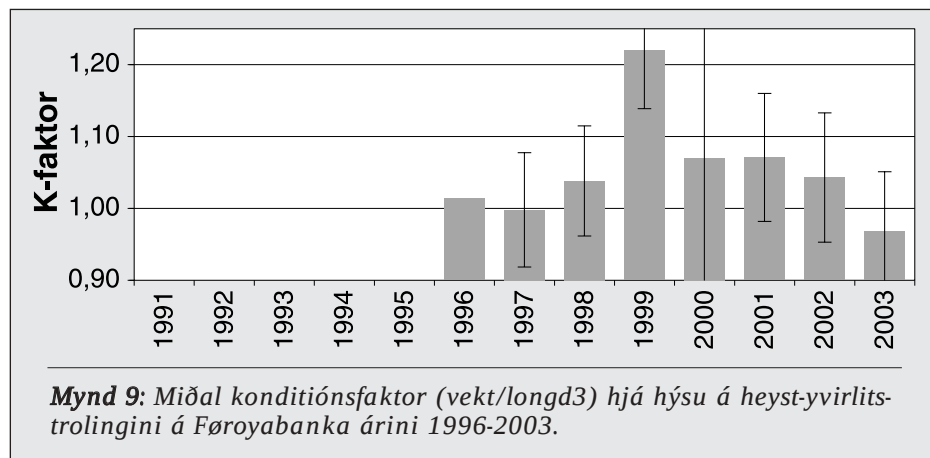
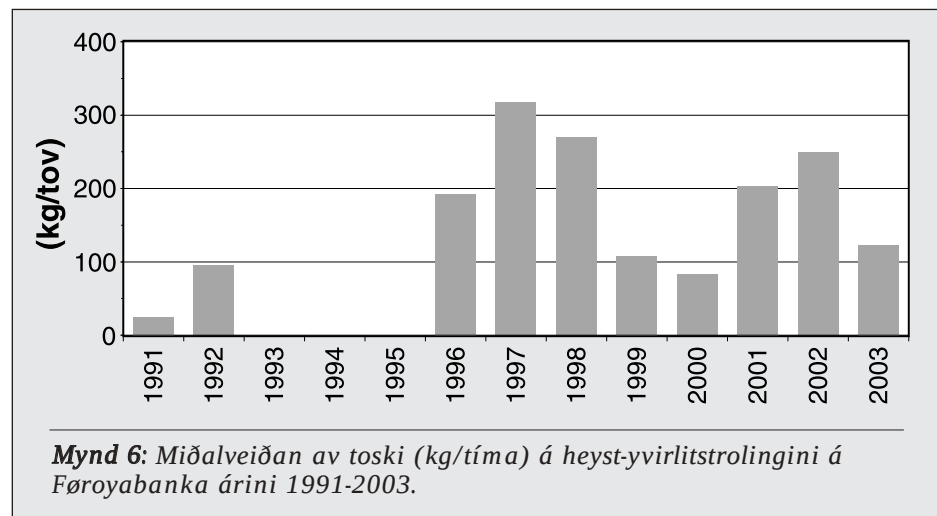
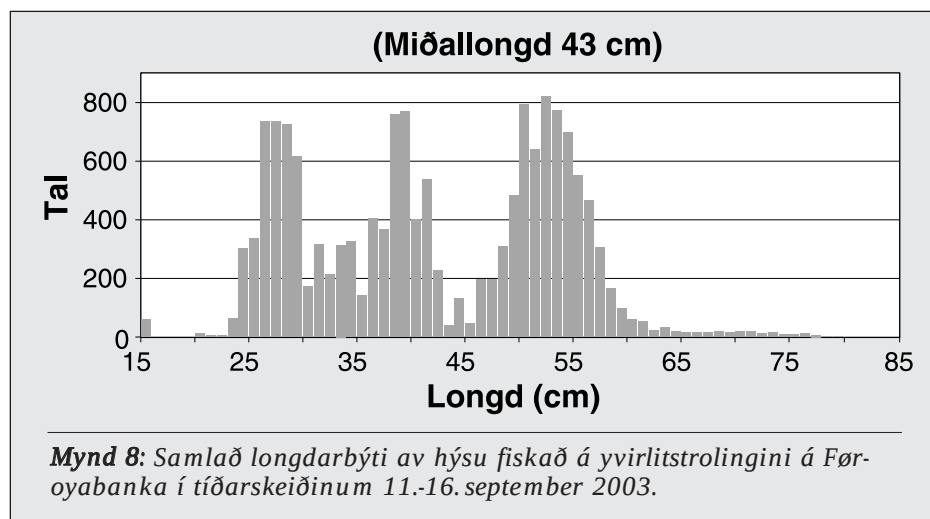
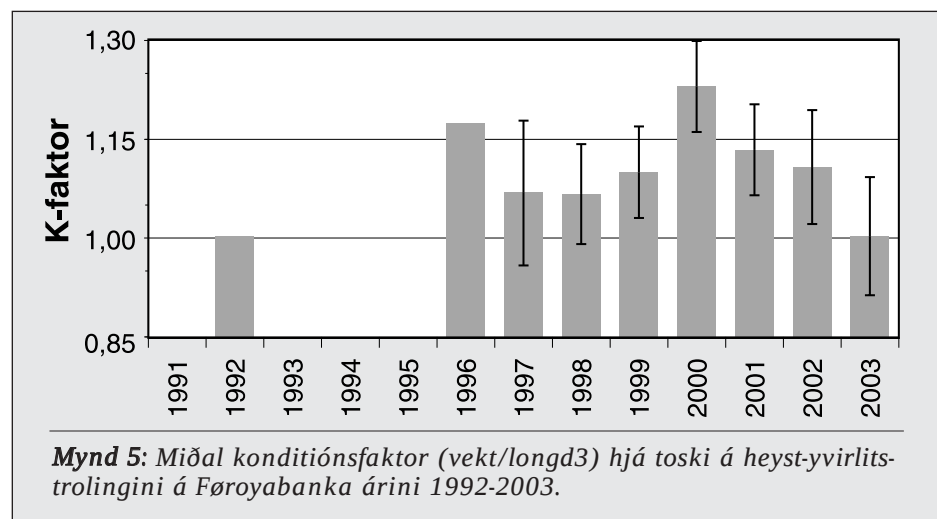
Um túrin: Farið varð av Havnini 10. september kl. 21.00. Kastað varð fyrstu ferð 11. september kl. 06.43. Seinasta støðin

Fiskaslag	Samlað veiða (kg)		Tal av prøvom			
	2002	2003	Longdar mátað	Stak vektir	Nytrur	Magar
Hýsa	33.878	13.967	4.449	1.624	400	74
Upsi	2.739	8.860	593	403	259	50
Toskur	6.981	3.313	757	588	400	64
Mathøgguslokkur	1.229	1.232	533	186		
Gulllaksur	2.130	1.055	192	80		
Havmús	651	621	37	22		
Svartkjaftur	424	455	222	65		
Kjaftsv. kongafisk.	255	242	111	33		
Longa	154	118	38	38		
Agnhøgguslokkur	11	84	4	4		
Rossamakrelur	* 0	79	8	8		
Glýsufiskur	65	49	160	106	100	100
Lítli kongafiskur	432	41	19	19		
Havtaska	52	33	5	5		
Knurrahani	81	29	2	2		
Stóri kongafiskur	52	29	18	18		
Silvurmurtur	17	26	72	19		
Kalvi	56	26	11	11		
Tunga	51	22	23	23		
Hvítungsbróðir	0.6	18	22	12		
Lálla	18	14	20	8		
Hvítingur	6	5	1	1		
Trant kongafiskur	10	5	5	3		
Bláriddari	0.9	3	21	7		
Lítla brosm	4	2	1	1		
Rísna langasporl	* 0	1	1	1		
Búksvarti hávur	* 0	0	1	1		
Blálonga	23	0				
Svartfiskur	23	0				
Sandsprøka	19	0				
Brosm	13	0				
Kikarafiskur	12	0				
Hemari	139	0				
Hvasshvoysa	8	0				
Glashvoysa	4	0				
Hummari	0.4	0				
Nebbasild	0.1	0				
Tilsamans	49.539	30.331	7.326	3.288	1.159	288

Talva 1: Samlaða veiðan og tal av mátingum/prøvom frá Føroyabankatúrinum 11.-16. september 2003, samanborið við samlaðu veiðuna heysttúrin 2002. Stjørnan (*) vísir til fiskasløg, sum vóru fingin henda túrin, men ikki árið fyri.

Mynd 4: Samlað longdarbýti av toski fiskaður á yvirlitstrolingini á Føroyabanka í tíðarskeiðnum 11.-16. september 2003.

varð liðug 16. september kl. 16.15. Hóast fleiri royndir, vóru 2 støðir (1740 og 1839) ikki tiknar, av tí at tíðin gekk undan. Í sýnishondbókini verður miðað eftir at taka 400 nytrur av toski, hýsu og upsa. Hetta var ikki møguligt fyri upsan, av tí at ov lítið var at fáa. Av tí at CTD-in ikki riggaði, vórðu ongar hydrografi-støðir tiknar.

Nær eru prøvnarnir upp-arbeiddir: Magarnir vórðu sorteraðir umborð. Mát-ingarnar frá hitamátar-anum á trolinum eru upp-arbeiddar. Úrslitini eru klár og verða víst í hesi frágreiðingini. Úrslitini

frá Imponatorskipanini eru rættlisin og nytrurnar verða nú lisnar.

Úrslit frá túrinum:
Hiti: Á mynd 1 er miðal-hitin við botnin vístur fyri hvørt tov. Hitin hendan túrin var millum 7,70 og 11,88°C. Á myndini sæst, at sjógvurin var heitastur inni á Bankanum og kólnaði so út móti kantinum. Hesin hitamunur kemst av, at tann grunni sjógvurin inni á Bankanum um summarið verður hitaður frá í erva av sólini og av tí, at luftin um summarið er heitari enn sjógvurin. Um veturin og tíðliga um várið er tað øvugt; tá er

tann grunni sjógvurin kaldastur. Á mynd 2 er vístur miðalhitin niðri við botnin um heystið árin 1997 til 2003. Árið í ár er tað heitasta í hesum tíðarskeiðinum. Miðalhitin hendan túrin var 11,24°C. Hetta er 0,32°C heitari enn somu tíð í fjør, tá hitin var 10,92°C. Enn er ov tíðliga at siga um hendan gongdin fer at halda fram, men hesin hitavøkstur varð eisini staðfestur á váryvirlitstrolingini í ár. Tá var miðalhitin 0,40°C heitari enn á vartúrinum í 2002 (8,20°C móti var 8,60°C í 2003). Kaldasta árið í tíðarskeiðinum var í 1999, tá miðalhitin var

10,44°C.

Á mynd 2 er eisini víst standardfrávikikið í mátingunum. Av tí at y-aksin á myndini er stuttur, sær tað út sum um frávikini

eru stór. Hetta er tó ikki so. Variatiónskoefficienturin hevur í áðurnevnda tíðarskeiði bert verið millum 3 og 5%.

Veidan: Fingin vórðu ialt 27 ymisk fiskasløg á túrinum (Talva 1). Hetta er færri fiskasløg enn vit vanligar fáa á Bankanum. Talið av fiskasløgum, sum verða fingin á yvirlitstrolingunum á Bankanum er vanligar rættliga stóðugt. 33 til 34 ymisk sløg. Í 2003 fingi vit 27 fiskasløg. Í ár fingi vit sostatt 7 fiskasløg færri enn á heysti 2002. Trý fiskasløg vóru fingin hendan túrin, sum ikki vórðu fingin árið fyri (rossamakrelur, rísna langasporl og búksvarti hávur). Harafturímóti vóru heili 10 fiskasløg, sum vórðu fingin í fjør, men ikki hendan túrin. Samlaða veiðan hendan túrin var 30.331 kg. Hetta er 39% minni enn fyri einum ári síðani, tá samlaða veiðan var 49.569 kg (Talva 1). Á myndunum 3-15 verður greitt frá veiðuni av teim-

um ymisku fiskasløg-unum. Á myndunum sæst hvussu nógv varð fingið í hvørjum tovi av hvørjum einstøkum fiskaslagi. Mest verður gjørt burtur úr toski, hýsu og upsa (Myndirnar 3-14). Samlaða stóðdarbýtið av fiskinum fingin á túrinum er víst umframt konditionsfaktorurin og miðalveiðan árin 1991 og frameftir. Mynd 15 vísir veiðuna av teimum fiskasløgum, sum hava minni fíggarligan týðning fyri føroyska fiskiskapin.

Toskur: Tilsamans vóru fingin 3.313 kg av toski á Føroyabanka hendan túrin. Hetta er bert helvtin av tí, sum varð fingið í fjør (Talva 1). Toskur var at fáa yvir tað mesta av Bankanum, undantikið á teimum 6 djúpu stóðunum (Mynd 3). Mest var fingið í punti 1724, har veiðan var 645 kg. Á mynd 4 er víst samlaða longdarbýtið av toskinum. Mest var til av toski, sum var umleið 50 cm og 65 cm til longdar.

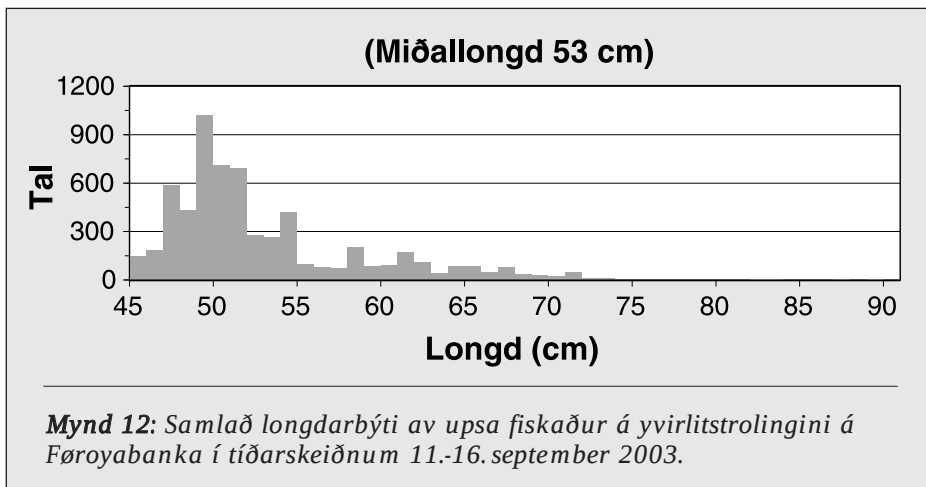
Framhald á næstu síðu

Hýsa									
			83	380					
				579	552				
0				511	631	79			
	23		826	918	1.252	931		173	
		631			709	746			
	979	843		730	154				
0									
		578							
0									
		1.572							
0		88							

Mynd 7: Veiða av hýsu (kg pr. tov) fingin á yvirlitstrolingini á Føroyabanka í tíðarskeiðinum 11.-16. september 2003.

Upsi									
			125	2.104					
				0	3.610				
0				133	3	369			
	52		47	0	0	0		359	
		30			0	0			
		1.636	11	12	6				
8									
		10							
12									
		324							
3		7							

Mynd 11: Veiða av upsa (kg pr. tov) fingin á yvirlitstrolingini á Føroyabanka í tíðarskeiðinum 11.-16. september 2003.

Hetta er 2 og 3 ára gamal toskur. Toskurin á Bankanum er minni nú enn hann hevur verið. Miðallongdin hendan túrin var 72 cm. Í fjør var miðallongdin 79 cm. Hetta er nakað minni enn undanfarn ár, tá miðallongdin á toski hevur verið millum 85 til 90 cm. Hetta kemst av, at nú er væl meira til av smærri toski (< 65 cm) enn undanfarnu árinum, tá so at siga bert stórir toskur (størri enn 80 cm) hevur verið at fingið á Bankanum.

Mynd 5 vísir miðal konditiónsfaktorin á toskinum. Konditiónsfaktorurin sigur okkum hvussu feitur fiskurin er. Miðal konditiónsfaktorurin hendan túrin var 1,00. Hetta er 10% minni enn í fjør. Tað tykist sostatt sum at fiskurin á Føroyabanka nú eisini hevur minni at eta. Skiparar, sum royna á

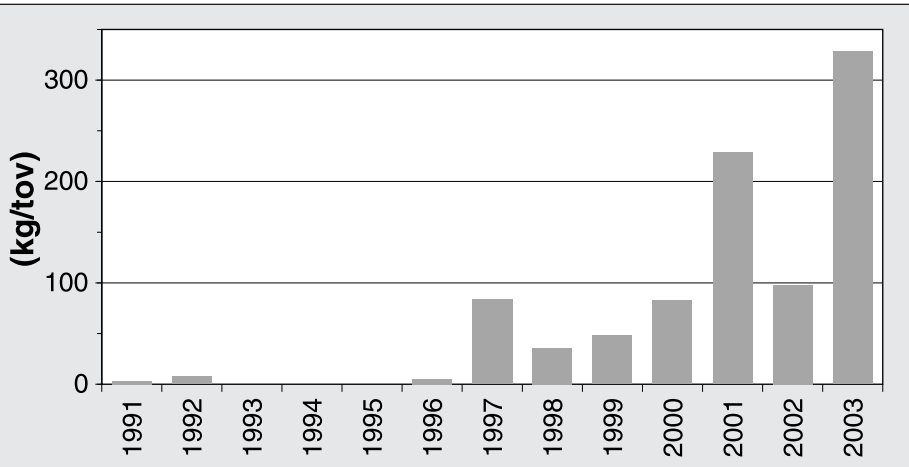
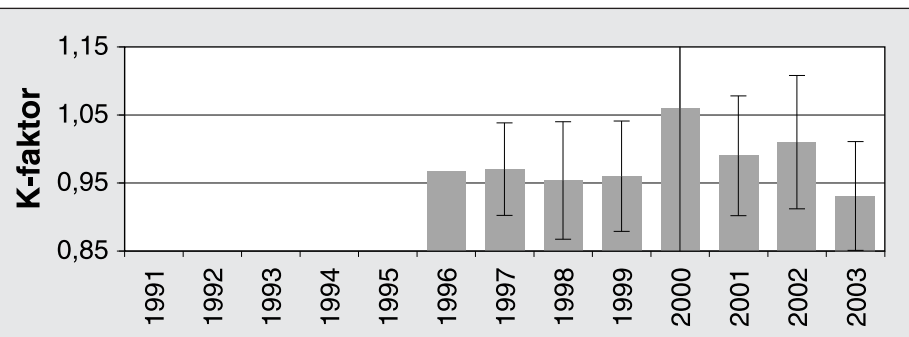
Bankanum, hava sagt, at tað serliga er tann stóri toskur sum er rak, meðan tann minni fiskurin er toluliga væl fyri. Einkin er tó, sum bendir á at hetta er rætt. Okkara kanningar vísa, at eingin munur er á konditiónsfaktorinum hjá stórum og smáum toski.

Á mynd 6 er víst miðalveiðan av toski í heyst-yvirlitstrolingunum á Føroyabanka árinum 1991 og frameftir. Hendan túrin var miðalveiðan 123 kg pr. fiskitíma. Hetta eru 51% minni enn árið fyri, tá miðalveiðan var 249 kg pr. fiskitíma.

Hýsa: Í alt vórðu fingin 13.967 kg av hýsu (Talva 1). Hetta er ein minking upp á 59% samanborið við árið fyri. Hýsan var at fáa yvir tað mesta av Bankanum, undantikið á teimum djúpu stöðunum vestanfyri (Mynd 7). Størsta tovið var fingið í

punti 1753 (1.572 kg). Á mynd 8 er víst longdarbýtið av hýsuni. Miðallongdin á hýsuni var 43 cm, sum er eitt sindur størri enn í fjør, tá hon var 38 cm. Á myndini síggjast 3 toppar: ein við 15 cm, ein við 27 cm og ein við 50 cm. Hetta er ávikavist 1, 2 og 3 ára gomul hýsa.

Miðal konditiónsfaktorurin fyri samlaðu hýsuna var 0,97. Hetta er 7% lægri enn árið fyri (Mynd 9). Tann minna hýsan var feitari. Fyri hýsu minni enn 40 cm var konditiónsfaktorurin 1,07, meðan hann var 0,96 fyri hýsu størri enn 40 cm. Á mynd 10 er víst miðal veiða av hýsu fingin á heyst-yvirlitstrolingini síðani 1991. Her sæst, at veiðan øll árin hevur verið í stöðugum vøkstri, men í ár var munandi minni fingið. Miðalveiðan av hýsu hendan túrin var 517 kg pr.

fiskitíma, móti 1.210 kg í 2002 og 693 kg í 2001.

Upsi: Samlaða veiðan av upsa var 8.860 kg (Mynd 11). Hetta er ein øking upp á 225% samanborið við árið fyri. Størsta tovið var fingið í norðara kanti á Bankanum (punti 1813, 2.104 kg). Tað, ið sermerkti upsan var, at

hann var smáfallandi. 50% av upsanum var minni enn 50 cm. Miðallongdin fyri allan upsan var einans 53 cm (Mynd 12). Í 2002 var miðallongdin 60 cm. Miðal konditiónsfaktorurin á upsanum var 0,93. Hetta er ein minking upp á 8% samanborið við árið fyri. Á mynd 14

er víst miðalveiðan av upsa á heyst-yvirlitstrolingunum á Føroyabanka frá árunum 1991 og fram eftir. Miðalveiðan av upsa er vaksin við 235%. Hendan túrin var miðalveiðan 328 kg pr. tov.

Nýggjársendingin / Ingeborg

Undirritaði varð boðsendur til at koma við í eini sending í Útvarpi Føroya. Evnið, ið skuldi umrøðast, var kappingarførið hjá flakavinnuni á landi. Her má verða komin misskiljing í, tí nakrar viðmerkingar.

Meinhard Jacobsen
stjóri, Føroya Fiskavirking

Í sendingini vísti undirritaði á, at á Føroya Fiskavirking (FFV) eru vit glað fyri okkara starvsfólk og avrik teirra.

Við at økja um brutto-kostnaðin við tí ferð, ið hevur verði tey seinastu 6 árinum, verður hetta at seta so stór krøv til effektivitetin á útflutningsvinnuni, at henda ikki verður kappingarfør. Tá ið kappingarførið er fokið, fara arbeiðsplássini at hvørva, og torført verður at finna onnur arbeiðspláss (2-3000) ístaðin.

Av hesi orsök er neyðugt at meta um skipanina einaferð enn. Hvussu vit kunnu kappast við onnur.

Tað verður ferð eftir ferð ført fram, at lønarhækkingarnar eru upp- etnar av kostnaðarhækkingum (skatti, dýrari vør- um og avgjöldum). So hes-

in leistur sær ikki út til at hava givið gott úrslit.

Tað, sum sendingin segði, var, at lok má leggjast á lønarvøksturin fyri alt samfelagið – bæði alment og privat.

Umráðandi er, at starvsfólkini ikki minka í real-løn, (tí eins og sagt í Degi og Viku 5. januar 2004 "okkara starvsfólk fáa ikki ov mikið"). Reallønin kann vaksa við einum skatta- og avgjaldslætta.

Fyri útflutningsvinnuna er tað ikki líka mikið um reallønin veksur við brutto-lønarvøkstri ella við skatta- og avgjaldslætta. Har er tað ein spurningur um lív ella deyð.

Fyri starvsfólkini er tað líkamikið. Eisini hevði hjálpt um innlendisveitarar og almennar tænastur høvdu verið altjóða kappingarførar.

Víst var á, at kostnaðarstöðið ikki bert er verka-fólkið, men at tey oftast

koma aftast í røðini, tá talan er um løn.

Tað almenna hevur økt sera nógv um virksemd bæði við iløgum og umsiting. Hetta hevur elvt til, at nógv fólk eru farin til tað almenna og aðrar ikki-útflutningsvinnur. Lønartrýstið er fyrst og fremst komið frá hesum. Hetta trýst hevur einki við fiskaprisir, kappingarføri, valuta v.m. at gera.

Í sendingini varð víst á, at við verandi gongd sær ikki gott út við kappingarførinum. Sagt var, at til verandi kostnaðarstöði arbeiða nærum allir føroyingar ov seint til gera seg galdandi í kappingini. Hetta er galdandi fyri øll arbeiði og øll fólk – alment sum privat.

Hetta sjónarmiðið færdi eg fram, og tað standi eg við.

Í Føroyum er tað so, at starvsfólkini í útflutningsvinnuni eru tey einastu,

ið verða máld upp á sín effektivitet og eru helst tey, ið arbeiða mest fyri sína løn.

At ein ikki arbeiðir fyri sín kostnað, skal skiljast soleiðis, at um tú skalt útflyta vørur, virkaðar í Føroyum, so er kostnaðurin her ov høgur samanborið við okkara grannar, fyri at okkara vørur kunnu kappast við teirra.

At trupulleikar eru við kappingarførinum er rættliga sjónligt, við tað at flakavirkir liggja still, meðan stórar nøgdir av óviðgjørðum fiski fara av landinum.

Hvussu skjótt skal ein føroyingur arbeiða við verandi kostnaðarstöði, fyri at kostnaðurin fyri vøruna skal verða tann sami sum fyri ein granna ella útlanding?

Í flakavinnuni sær nøkurlunda soleiðis út:

Ein føroyingur skal arbeiða tað sama sum: Uml.

1,5 íslendingur. Uml. 1,9 bret. Uml. 50 kinverjar.

Hetta er veruleikin.

Støðan lýst sum kappingrenning millum grannar.

Hvør liggur best fyri?

Hvør føroyingurin nakran møguleika?

Um vit ikki klára hesa ójövnu kapping, hevur hetta einki við dugnaloysi, leti ella ikki at vera góð arbeiðskraft at gera. Hesar grundgevingar geva ikki meining.

Undirritaði hevur sagt og sigur, at á FFV eru vit væl nøgd við okkara starvsfólk og teirra arbeiði. Talan er um eitt gott avrik, men at byrðarnar, ið nú verða lagdar á starvsfólkini, eru nærum órealistiskar at klára.

Spurdur, um FFV heldur vilja hava útlingar enn føroyingar, svaraði undirritaði, at vit vilja hava kvikar hendur til arbeiðis, helst føroyingar, og um vit ikki kunnu fáa

nokk av føroyingum, so mugu vit innflyta tað, sum manglar í. Á FFV hava vit góðar royndir við føroyingum.

Á FFV er ikki kannað, hvør er kvikari, føroyingar ella útlingar. Hetta hevur ikki verði aktuelt og verður tað heldur ikki. Her verða øll starvsfólk viðfarin eins.

Undirritaði er stjóri á FFV og hevur ábyrgdina av, at fyrirtøkan gongur væl, og at starvsfólkini hava tað gott, og henda ábyrgd verður ikki lögð á onnur.

Gingið verður út frá, at Ingeborg og aðrir fakfelagsleiðarar eisini eru áhugaðir í, at arbeiðsplássini verða stöðug og góð gjøgnum komandi, torførar tíðir. Tí verður sagt frá, at verandi gongd í samfelagnum má broytast soleiðis, at hetta verður møguligt.

Bjargingarútgærð

á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og trygdarútgærð.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivsisdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

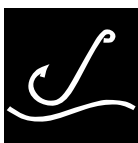
Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ

í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ

í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

we make fishing
more profitable

Vit framleiða og umvæla øll slag av trolum, so sum:

■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flótitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgærð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstofa:

Vónin P/F
Bakkavegur 22
530 Fuglafjarður
Telefon 444 246
Telefax 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:

Álaker
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

Miðvágur:

Telefon 33 29 46

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatións	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Val av limum til UMBOÐSRÁÐIÐ fyri OGNARFELAG TRYGGINGARTAKARANNA

- Í februar mánaði ár 2004 skulu 11 limir veljast til Umboðsráðið fyri Ognarfelag Tryggingartakaranna. Valið er galdandi í fyra ár.

Limir, ið ynskja at verða uppstillaðir til val sum umboðsfólk, skulu boða frá hesum skrivliga til høvuðsskrivstovuna innan 1. februar 2004.

Fráboðanin skal vera undirskrivað av í minsta lagi 25 stillarum, sum eru limir í felagnum. Ein limur kann bert vera stillari hjá einum valevni, og tað kann bert vera eitt valevni á hvørjum lista.

Núverandi og fyrrverandi stjórar, starvsfólk í felagnum og teirra hjúnarfelagar ella sambúgvar kunnu ikki veljast sum umboðsfólk.

Eingin kann virka sum umboðsfólk, um tey eru sett í starv í ella arbeiða fyri virki, sum er kappingarneyti hjá felagnum og tess dótturfeløgum.

- Allir tryggingartakarar í Tryggingarfelagnum Føroyum P/F eru limir í felagnum.

Ognarfelag Tryggingartakaranna er eitt felag við avmarkaðari ábyrgd, hvørs endamál millum annað er, beinleiðis ella gjøgnum annað felag, at eiga partapening í Tryggingarfelagnum Føroyum P/F og øðrum feløgum og annað íløguvirksemi.

Limirnir velja umboðsfólk at umboða atkvøðurætt limanna á aðalfundi.

Í Umboðsráðnum eru 23 fólk vald av og millum limirnar í felagnum. Val er annaðhvørt ár (líka árstal) og er galdandi í fyra ár, soleiðis at ávikavíst 11 og 12 av limunum fara frá á hvørjum vali.

Viðtøkurnar fyri felagið lýsa nærri, hvussu val fer fram og virki felagsins annars. Viðtøkurnar eru at fáa á høvuðsskrivstovuni.

Tórshavn, 8. januar 2004
Ognarfelag Tryggingartakaranna
Stjórnin

OGNARFELAG
TRYGGINGARTAKARANNA

Kongabrugvin · P.O.Box 329 · FO-110 Tórshavn · Faroe Islands
Tel+298 345600 · Fax+298 345601 · tf@trygging.fo · www.trygging.fo

Fjórða bøn

Gev okkum í dag
okkara dagliga breyð!
Matt. 6,11

Fedrar okkara bóðu mangan hesa bøn í størsta álvara.

Arbeidsplássini vóru óstøðug, og peningur var lítil og eingin.

Teir livdu "frá hondini í munnin", sum tað mang-an verður tikið til.

Frásagnir eru um foreldur, ið lögdu børnini at sova uttan at eiga mat at geva teimum morgunin eftir.

Mundu hesi foreldur í "tankaloysi" biðja bønina Faðir vár? Hugsu ikki.

Lívsins álvarsemi loyvi tí ikki.
Mangir vitnisburðar eru um bønarsvar, og um hvussu Gud áminti menniskju at geva teimum, sum einki áttu.

Mong hava sannað orð Dávids: "Eg ungur havi verið, eri gamal vorðin, men onga tíð eg sá ein rætt-vísan uppgivnan, ella børn hansara bidda breyð" *Sálm.37,25*

Man Faðir vár, og harvið fjórða bøn, verða biðin í sama álvara í dag, nú flestu fólk hava støðugt ar-beiði, pening á kontoini, fulla frystiboks av mati...?

Er gudsóttin, tækkin, gávumildnið og hjálpsmið vaksið í mun til "ríkidømið"?

Luther greinir fjórðu bøn í Katekismus soleiðis:
Tað er: Gud gevur væl dagligt breyð, eisini uttan bøn okkara, enntá øllum óndum menniskjum; men vit biðja í hesi bøn, at vit mega meta tað og taka ímóti okkara dagliga breyði við tökk.

Víðari sigur hann, hvat meinast við dagligt breyð?

Tað er: Alt tað, ið okkum tørvast til lívsins uppi-hald, til dømis: Matur, drekka, klæði, skógvar, hús, mark, góðs, góður hjúnafelagi, góð børn, góð ar-beiðsfólk, góð og trúføst yvirvöld...

Gud hevur lovað at givið børnum sínum tað, teimum tørvar. Gudsótti saman við nøgdsemi er mikil vinningur. Tráanin eftir ríkidømi er vanda-mikil. *1.Tim. 6,6-10*

Tí bóðu fedrarnir mangan bønina í *Orðtøk-unum 30,8*: "Gev mær hvørki armóð ella ríkidømi, men lat meg fáa tað breyð, sum til mín er býtt."

Stúr ikki! Bið til Guds og takka! Lær samstundis av fuglunum og liljunum, ið lova Gudi fyri dagliga um-sorgan.

*Føði og klæði, hús og heim,
skulu Guds børn kenna sakn av teim?
Guds orðið føðir okkum øll,
børn eiga heim í faðirs høll.
Gud havi lov.*

Slb. 48

Tíðindaskriv frá Dorete Bloch á Náttúrugripasavninum:

NÁTTÚRUGRIPASAVNIÐ sendur hervið út listan yvir teir hvalir, ið hava lagt beinini í Føroyum í 2003.

Grindir				
Dagur	Hvalvág	Hvalir	Skinnatal	Slag
6. mai	Tangafjørður	2		nísur
21. mai	Húsavík	24	244	grindahvalir
3. aug.	Hvalvík	152	1.391½	grindahvalir
3. aug.	Hvalvík	3		hvesingar
7. aug.	Hvannasund	153	1.214	grindahvalir
26. aug.	Hvalvík	104		hvítskjórutir springarar
5. sept.	Tórshavn	6		hvítskjórutir springarar
6. sept.	Tórshavn	130	864	grindahvalir
6. sept.	Hvannasund	50		hvítskjórutir springarar
6. sept.	Tvøroyri	6		hvítskjórutir springarar
12. sept.	Klaksvík	20		hvítskjórutir springarar
1. des.	Tórshavn	44	254½	grindahvalir

Tilsamans 5 grindir við 503 grindahvalum upp á 3.968 skinn ella 198 gyllin og 8 skinn.

Tilsamans 5 grindir við 186 hvítskjórutum springarum

Tilsamans 1 grind við 3 hvesingum

Tilsamans 1 grind við 2 nísu

Tíðindi frá UNICEF:

Seinasta árið hjá norsku Karin

FF-blaðið var fyrri umleið trimum árum síðani til eina ST gudstænastu í norsku sjómanskirkjuni í New York. Hetta var í sambandi við árliga ST dagin. Talan var sum so um eina vanliga gudstænastu. Men umframt vanligu "skránna", hevði Karin Sham Poo, sum er varastjóri í UNICEF – barnahjálpargrunninum hjá ST – ein fyrilestur um arbeiðið hjá stovninum at bota um umstøðurnar hjá børnum. Hesin fyrilestur varð endurgivin her í blaðnum tá. Hóast fremmandi eftirnavnið, sum stavar frá manninum, sum er ættaður úr Trinidad, er Karin norsk.

Á sumri 2002 vóru vit aftur í New York og vóru inni á gólvinum hjá UNICEF og fingi eitt prát við Karina, og greiddu vit frá hesi vitjan her í blaðnum.

Karin er upprunaliga bankakvinna úr Oslo; men tey seinastu 18 árini hevur hon arbeitt fyri UNICEF. Hon er varastjóri hjá amerikanska stjóranum Bellamy, sum fleiri lögtingsmenn hava hitt í sambandi við teirra lutu á ST aðalfundum.

UNICEF er ein rættilig stórfyrirætka. Karin sigur, at árliga fíggarætlanin er 1,2 mia. dollars. Av hesum verður 2/3 latið av teimum 130 limalondunum, meðan restin verður latið av fyrirætlanum við innsavningum og t.d. sølu av jóla-kortum, sum eisini eru kend í Føroyum.

Nýggjarseilsan frá Karini og UNICEF Vit hava fingið eina nýggj-ársheilsan frá Karini, har hon greiðir frá gongdini í árinum og vilja vit endurgeva nakað av tí, hon greiðir frá.

Karin Sham Poo, varastjóri í UNICEF – barnahjálpargrunninum hjá ST.

Árið byrjaði við fyrirreiking til tað, sum kundi henda við einum álopi á Irak. Endamálið var at verja børnini, sum ofta eru tey størstu og fyrstu offerini í einum kríggi.

Í hesum sambandi var Karin á ferð í grannalondunum hjá Irak fyri at kunna fyrirreika hjálpinu hagani. Hon hevði ikki verið í hesum londum fyrr, men her sá hon eisini, hvussu stórir tørvur in er á at hjálpa børnum.

Í mai var hon so í Bagdad. Hon sigur, at hetta var seinastu ferð, at hon hitti Chris Klein-Beekman, sum var samskipari hjá UNICEF í Irak, á lívi. Hann var ein av teimum, sum doyði undir álopinum frá irakum, 19. august í fjør á ST støðina í Bagdad. Hetta vísir í sær sjálvum, hvussu menniskju kunnu umboða ørskap og vitloysi. Chris var ein 32 ára gamal canadiari, sum hevði vígt sitt lív til at hjálpa børnum gjøgnum sitt virksemi í UNICEF. Í hesum førinum var tað børnunum í Irak, hann vildi hjálpa. Afturfyri varð hann, saman við øðrum, sum eisini vildu hjálpa, dripin av landsins egna fólk.

UNICEF-nevnd í Íslandi Í november var Karin á eini rundferð í skandinavisku londunum, m.a. í Íslandi, har stuðulsnevnd er gjørd fyri UNICEF. Hetta reisir aftur spurningin, hvat ið skal vera í vegin fyri, at vit í Føroyum eisini vísa okkara tilvitin í samband við trupulleikar í heiminum. Hetta kann uttan iva gerast, hóast vit eru ein partur av danska ríkinum, sum er limur í ST stovnum sum UNICEF.

Annars sigur Karin, at hon leggur frá sær síðst í 2004. Tá er hon 61 ára gomul. At vera varaleiðari í einum slíkum felagsskapi krevur eisini sín "mann", um tað kann sigast soleiðis um eitt konufólk.

Gentur skulu nú hjálpast Vit hava fingið tilfar sendandi frá Karini. Lutvíst ársfrágreiðingina hjá UNICEF og lutvíst eina frágreiðing um arbeiðið hjá UNICEF at útvega skúlagongd til gentur, sum ofta eru eftirbátar í mun til dreingir.

Annars verður sagt um UNICEF, at felagsskapurin varð stovnaður í 1946

Chris Klein-Beekman, sum var samskipari hjá UNICEF í Irak.

sum ein partur av ST. Tey hava virkað fyri at verja rættindini hjá børnum í 162 londum og økjum í 2002.

Starvsfólkatalið er 7.100, og fyra av fimm arbeiðaða úti í teimum ymisku økjum, har tørvur er á hjálp. Millum tey sum stuðla, eru 37 hjálparnevndir í ymsu lond-

unum. Av hesum er sum sagt ein í Íslandi.

Annars er UNICEF fyrri tað mesta fíggað av sjálvbodemum stuðli frá limalondunum. Tey størstu stuðlarnir eru USA, Japan og Holland. Men tey lond sum stuðla mest pr. íbúgva eru Noreg, Svøríki og Luxembourg. Tað kann verða nevnt, at norskir stuðulin bert til UNICEF er einar kr. 100 íbúgva og er hetta nógv meira, enn nakað annað land letur. Felagsskapurin hevur tvær ferðir fingið friðarprísir hjá Nobel. Hetta var í 1965 og 2000, tá prísurin fór til ST.

Fremstu mál

Tey fremstu málini hjá UNICEF fyri 2002-2005 eru sett soleiðis upp:

Øll børn skulu hava ta umsorgan, mat og verju í teirra fyrstu árum, sum

krevjast fyri at yvirleva og trívast.

Øll børn skulu koppsett móti sjúkum og fáa nóg mikið av føði at verja heilsuna.

Øll børn skulu kunna fáa skúlagongd og útbúgving.

Øll ungfólk skulu hjálpast at verja seg móti HIV/AIDS, tey sum eru vorðin foreldraleys av sjúkuni, og onnur sum eru rakt so ella so av sjúkuni, skulu fáa ta umsorgan, sum teimum tørvar.

Øll børn skulu vaksa upp í einum umhvørvi, sum verjur tey móti fortred, misnýtslu og ágangi, íroknað kríggj.

Tey, sum annars hava áhuga fyri arbeiðinum hjá UNICEF, kunnu fara inn á heimasíðuna:

www.unicef.org

Nú eru tað genturnar, sum eiga tørn.

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

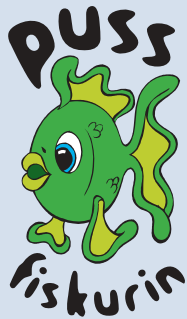

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Vit átaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyrri lýsaran
Her fært tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður stórt solum sálsmarketingum

Lýsingar
Tlf: 311569

Hvaðani hevur tú fingið blátt eyga?
Jú, kona mín segði, at hon hevði heksaskot, og so var eg so býttur at siga, at heksir verða ikki skotnar. Tær skulu brennast...

Amerikanski sakførarin:
Tað er eingin munur á hjúnabandsskilnaði, eini tornado ella einum jarðskjálvta, tí líkamikið hvat tú gert, er tað stórir vandi fyrri at tú missir húsinu...

Stjórin: Nøkur arbeiða bert, tá man hyggur at teimum.
– Ja, og nøkur bara hyggja – uttan at arbeiða...

Kaffi
Kaffi er so dýrt nú, at tað má keypast svart...

– Hvat spurdi maðurin teg um?
– Hann spurdi, hvar posthúsið lá. Veitst tú ikki, hvør hann er? Tað er sjónvarpspresturin, sum plagar at vísa fólki vegin til himmals.
– Hvussu kann hann tað, tá hann ikki eingang kennir leiðina til posthúsið?

– Eini útlandsk hjún eru nærmastu grannar okkara, og kona mín er rasandi...
– Hví tað?
– Jú, tey skeldast alla tíðina, og kona mín skilir ikki eitt orð av tí, tey siga...

Tíðindi frá Gunnbjørn í Australia:

Vitjan av føroyingum

Sum vit hava greitt frá áður, gjørdi Gunnbjørn Joensen úr Hósvík av seinasta heyst, at hann saman við familjuni skuldi flyta til Australia í nakrar mánaðir. Men skjótt gongur tíðin, og nú koma tey skjótt heimaftur. Vit hava havt onkur tíðindi frá honum, og

nú hava vit aftur ein stubba. Sum kunnugt eru føroyingar alla staðni, og sjálvt í Australia sleppur ein ikki undan at hitta føroyingar. Tað er eisini stuttligt at hitta landsmenn, tá ein er so langt burtur. Her greiðir Gunnbjørn frá føroyingum, hann hevur hitt.

Agnar Poulsen, sum er úr Hósvík, saman við dótttrini Onnu Petru, Heidi, úr Funningsfirði og sonur mín.

Skipið, sum Agnar siglir við, er eitt sokallað "heavylift" skip.

Nú í vikuni hava vit havt vitjan av tveimum føroyskum damum. Tær ferðast runt her í Australia og komu til Perth leygardagin. Tær komu úr Sydney, har tær hava verið síðani 20. november.

Tær eru Anna Petra úr Hósvík og Heidi úr Funningsfirði. Tær skulu ferðast runt her eysturi til einaferð í apríl, tá tær ætla

sær heim aftur til Føroyar fyrri at byrja uppá eitt nýtt kappróðrarár. Tær hava róð kapp tey seinastu árini og er tað nok ringt at halda seg burtur frá tí, tá ein fyrst er byrjaður.

Tað, at tær komu henda vegin, var nokk mest tí at pápi Onnu Petru, Agnar Poulsen, kom hendan vegin. Hann siglir úti sum skipari, og høvdu teir

farm til Perth og Newcastle. So tær komu til Perth og vóru her í býnum til leygarmorgunin, tá tær sigldu við Agnari, og liggur leiðin yvir til Newcastle. Hesin býur er á eystursíðuni á Australia, beint norðan fyrri Sydney. Á vegnum skulu tey eisini inn til Esperance at leggja frakt upp. Esperance er ein býur, sum liggur á

suður síðuni á Australia. Har skulu tey steðga í tveir dagar. Væntandi tekur ferðin til Newcastle einar 10 dagar.

Agnar, sum hevur siglt úti í nøkur ár, er ættaður úr Saltangará, og hevur seinastu 6 árini búð í Hósvík.

Skipið, sum hann siglir við, er eitt sokallað "heavylift" skip, tað er

8000 tons deyðvekt og hevur 2 kranar á 150 tons. Skipið siglir ikki í fastari rutu, og tískil vita teir sjáldan, hvar teir mynstra av aftur.

Eg var umborð og vitjaði, og var tað sera hugnaligt at mæta kendum fólki.

dagsins MYND

Gomul mynd

Hesa myndina hava vit fingið frá Føroya Fornminnissavni. Stuttligt hevði verið, um onkur visti at siga okkum hvørjir menninir á myndini eru.

Vit prentað myndina við tí undirteksti, sum Føroya Fornminnissavnið hevur tilskilað:

Saltfiskur verður landaður á molanum í Havn. Helst er hetta beint aftaná kríggið, tí molin er úr timbri og yngsti maður (nr. 11) kenna vit fyrri at vera Hans norðan av Oyri (Eysturoy). Nøvn og eftirnøvn á hinum monnum vita vit ikki.

